
**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Csernely **Község** Önkormányzata

2013.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk.....	3
Értékeink, küldetésünk.....	3
Célok.....	3
Célok.....	3
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	5
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	5
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	5
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	5
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	5
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	5
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	8
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	8
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	11
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	11
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	14
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	14
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	15
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	15
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	17
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	17
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	18
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	18
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	18
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	18
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	20
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	20
1. A HEP IT részletei.....	20
1. A HEP IT részletei.....	20
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	20
A beavatkozások megvalósítói.....	20
Jövőképünk.....	21
Az intézkedési területek részletes kifejtése.....	21
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	22
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	22
3. Megvalósítás.....	23
3. Megvalósítás.....	23
A megvalósítás előkészítése.....	23
A megvalósítás folyamata.....	23
Monitoring és visszacsatolás.....	25
Nyilvánosság.....	25
Érvényesülés, módosítás.....	26
4. Elfogadás módja és dátuma.....	28
4. Elfogadás módja és dátuma.....	28

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP) CSERNELY

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Csernely Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Csernely község festői környezetben a Bükk-hegység lábánál, Szilvásváradtól 8 km-re fekszik. A Bükk-hegység legnyugatibb lejtőin fekvő települést II. András Detre ispán apjának adományozta. A család a faluról Csernelynek nevezte magát, és a birtokot több évszázadon keresztül megtartották. A XIV. században már önálló egyházzal rendelkezett, a XVI. század második felétől pedig kiváló bortermő helyként volt ismert. Híressé vált a XVIII. században az akkor felfedezett savanyú vizéről is, a forrásvíznek azonban a bányaművelés során nyoma veszett.

1770-től a Sturmman családé lett a község. A család tagja, Sturmman Márton volt az ózdi vasgyár megalapítója. A szájhagyomány szerint Vidróczki Márton, a híres betyár többször is megfordult a bükki faluban.; ennek emlékéét földrajzi hely (Betyárkút) és a szájhagyomány is őrzi.

A község infrastrukturális fejlettsége jó. A 827 fő lakos 459 lakásban él, melyek jelentős része rendelkezik vezetékcsatlakozással ivóvízzel. A gázbekötés megtörtént, a szervezett kommunális szilárd hulladékgyűjtés megoldott.

1

A telefon- és internet ellátottság jó. Az utak mindegyike burkolt, portalanított. A községben 30 fős óvoda működik. Az egészségügyi ellátást egy fő felnőtt háziorvos biztosítja.

Csernely község az Ózdi Többcélú Kistérségi Társulás tagja. Társulási formában lát el olyan önkormányzati alapfeladatokat (pl. Családsegítés, szenvedélybetegek közösségi ellátása), amelyeket a község önállóan ellátni nem tud.

Értékeink, küldetésünk

Az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény a települési önkormányzatok számára megteremti annak lehetőségét, hogy helyi esélyegyenlőségi programot fogadjon el.

Lényegesnek tartjuk, hogy Csernely községben megteremtődjön az esélyegyenlőség a társadalmi élet minden színterén: a fizikai és kulturális környezetben, a lakhatás vonatkozásában, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkaalkalmak, valamint a kulturális és társadalmi élet, sport és szórakozási lehetőségek területén is.

A demográfiai változások, a foglalkoztatás növelése, a képzettség-és képességbeli hiányosságok orvoslása csak a társadalmi szolidaritás megerősítésével, a társadalom megújuló képességének fejlesztésével és erőforrásainak bővítésével érhető el.

A település két műemlék-jellegű épületet kínál az ideérkezőknek. A római katolikus templom jelenlegi copf stílusú formáját többszöri átépítés után 1783-ban nyerte el. A szerény külső gazdag rokokó berendezést rejt. Díszes szekrényű orgonáját a földbirokos és vasgyáras Sturmman Márton özvegye készítette 1798-ban. Az 1780-1790 között épült Sturmman kastélyt később többször átalakították. A kastély mellett ma is látható a magtár épülete.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Csernely település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkriminációmentességet,

szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

1. Jogsabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogsabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

- *Elősegítse a fogyatékos személyek önálló életvitelét és a társadalmi életben való aktív részvételét.*
- *Biztosítsa az egyenlő bánásmódról szóló törvény szerint a helyben élő, hátrányos helyzetű csoportok helyzetének javítását.*
- *Elősegítse az idősek önálló életvitelét, a szolgáltatásokhoz való hozzájutás lehetőségét, a község társadalmi életében való részvételét.*

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A 2013. évi költségvetés fő célkitűzése:

- a megmaradó tevékenységi körök, kötelező önkormányzati feladatokhoz kapcsolódó tevékenységek működőképességének biztosítása,
- tőketörlesztések és kamatfizetések elsődlegessége, pontos teljesítése,
- a megkezdett, előkészített fejlesztések folytatása, kivitelezése, befejezése.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Az Ózd Kistérség Többcélú Társulás 2004. január 1-jén alakult 29 település társulásával. A társulás központja Ózd város.

Településeink:

Arló, Bánréve, Borsodbóta, Borsodnádasd, Borsodszentgyörgy, Bükkmogyorósd, Csernely, Csokvaomány, Domaháza, Dubicsány, Farkaslyuk, Gömörszőlős, Hangony, Hét, Járdánháza, Kelemér, Királd, Kissikátor, Lénárdaróc, Nekézseny, Ózd, Putnok, Sajómercse, Sajónémeti, Sajópüspöki, Sajóvelezd, Sáta, Serényfalva, Uppony.

A kistérség közvetlenül határos két, turisztikai szempontból kiemelten fontos területtel: délnyugatról a Bükki Nemzeti Parkkal, Szilvásvárad környékével; északról pedig az Aggteleki Nemzeti Parkkal. Ezt a vidéket 300-400 méter magas, medence jellegű dombságok jellemzik.

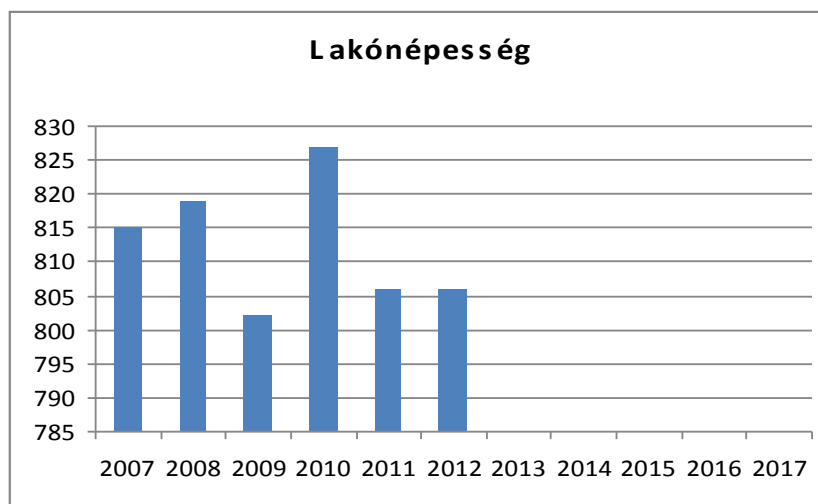
A települések közötti összefogás és együttműködés komoly sikerekkel és fejlődésbeli változásokkal járt az elmúlt években. A közösen, sikeresen ellátott feladatok (szociális gyermekjóléti alapszolgáltatások, közoktatás szakmai és szakszolgálati tevékenységek, központi orvosi ügyelet) és pályázatok révén (közmunka program, központi orvosi ügyelet felújítása, műszerezettségének javítása, új gépjárművek beszerzése, közoktatási intézmények felszereltségének javítása) olyan eredmények születtek, amelyek egyébként soha nem valósultak volna meg.

Az Ózd Kistérség Többcélú Társulás települései nagy kulturális tradícióval, kiaknázatlan gazdasági lehetőségekkel és turisztikai vonzerővel bírnak.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

	Fő	Változás
2007	815	
2008	819	100%
2009	802	98%
2010	827	103%
2011	806	97%
2012	806	100%

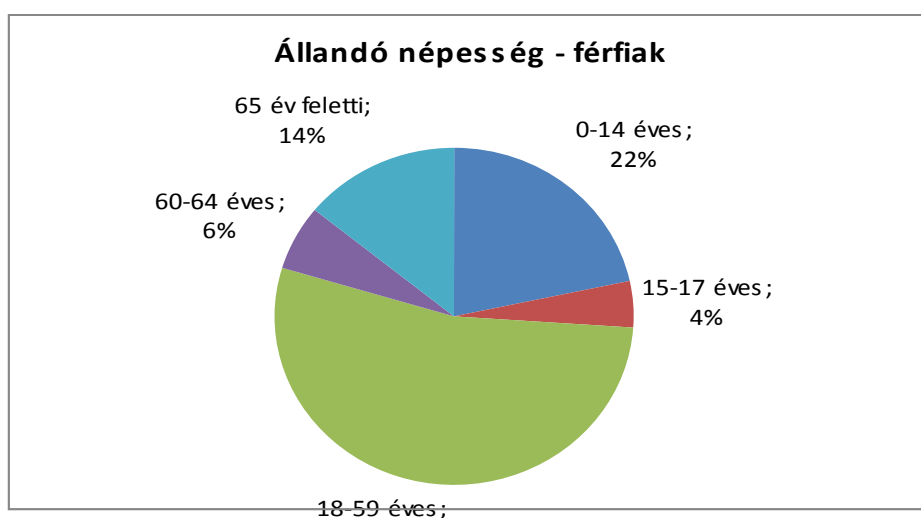
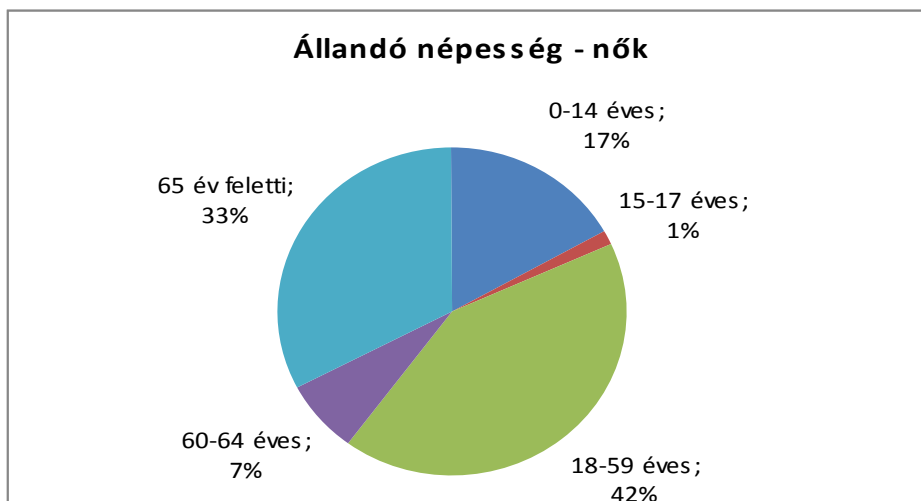

A táblázat adatai azt mutatják, hogy a község lakónépessége az utóbbi években csökkent.

2. számú táblázat - Állandó népesség

	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
nő	401	405	806	50%	50%
0-2 évesek			30		
0-14 éves	62	89	151	41%	59%
15-17 éves	5	18	23	22%	78%
18-59 éves	153	219	372	41%	59%
60-64 éves	27	25	52	52%	48%
65 év feletti	120	58	178	67%	33%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

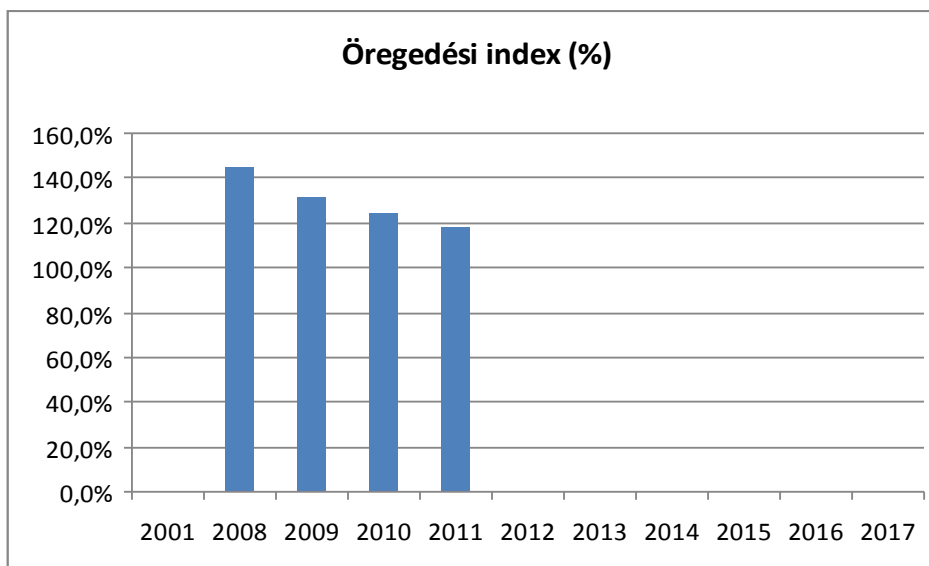

A község lakosságának nemek szerinti megoszlása eltérést nem mutat. A nők és férfiak száma közel azonos. Kimagaslónak mondható eltérés a 65 év feletti nők-férfiak számában mutatkozik: a 65 év feletti nők száma majdnem kétszerese a 65 év feletti férfiak számának. Eltérés látható a nemek tekintetében a 18-59 éves lakosság körében.

3. számú táblázat - Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2001	Na.	155	0,0%
2008	205	142	144,4%
2009	193	147	131,3%
2010	188	151	124,5%
2011	178	151	117,9%
2012	Na.	Na.	#ZÉRÓOSZTÓ!

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

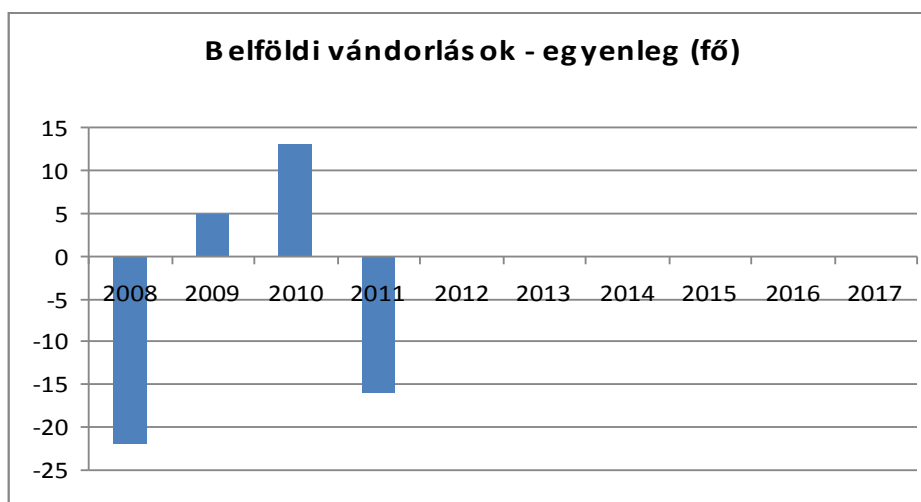

A településre jellemző az előregedés. Évről évre megfigyelhető, hogy a 65 év feletti állandó lakosok száma jóval több a 0-14 éves korú lakosok számánál. A 4. és 5. táblázat adatai adják erre a magyarázatot. Jellemző a településre az elvándorlás és a természetes szaporodás csökkenése.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

	állandó jellegű odavándorlás	elvándorlás	egyenleg
2008	24	46	-22
2009	29	24	5
2010	39	26	13
2011	20	36	-16
2012	Na.	Na.	0

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

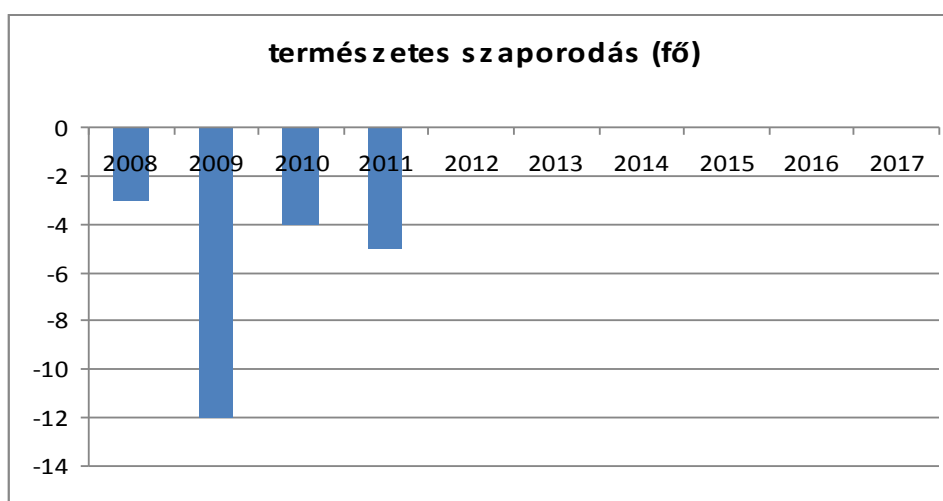
A községre évek óta jellemző társadalmi folyamat az elvándorlás. Ennek egyik fontos oka az lehet, hogy az aktív korú lakónépesség munkahely hiányában vándorol el a településről.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

	élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2008	12	15	-3
2009	10	22	-12
2010	9	13	-4
2011	8	13	-5
2012	Na.	Na.	0

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A községre évek óta jellemző, hogy a halálozások száma meghaladja az élve születések számát, vagyis természetes fogyásról beszélhetünk.

Az 1-5. táblázat adatai egymással szoros összefüggésben vannak. Az állandó népesség folyamatos csökkenésének oka egyrészt az előregedés, másrészt az elvándorlás, illetve a természetes szaporodás csökkenése.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Szociális és gyermekjóléti pénzbeli és természetbeni támogatások

A települési önkormányzat a következő pénzbeli és természetbeni, rendszeres és eseti ellátási formákat biztosítja:

Kötelező, illetőleg a szociális alapellátás körébe tartozó ellátások:

- rendszeres szociális segély, foglalkoztatást helyettesítő támogatás, közcélú foglalkoztatás;
- lakásfenntartási támogatás;
- átmeneti segély;
- köztemetés;
- időskorúak járadéka;

Önként vállalt pénzbeli és természetbeni ellátási formák:

- temetési segély
- szociális kamatmentes kölcsön;

Gyvt. alapján kötelezően biztosítja az önkormányzat a következő pénzbeli és természetbeni ellátásokat:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény;
- kiegészítő gyermekvédelmi támogatás;
- rendkívüli gyermekvédelmi támogatás;
- óvodáztatási támogatás.

Az önkormányzatok által nyújtott egyéb szolgáltatások

Az önkormányzat a következő szolgáltatásokat biztosítja: Ft. alapján:

- közmunkaprogram megszervezése

Gyermekek után járó ellátások, kedvezmények

- Az önkormányzatok a hátrányos helyzetű vagy alacsony jövedelemből élő személyeket és családokat a támogatási rendszer megteremtésével, fenntartásával segítik. Sajnos nem tudják valamennyi kritikus élethelyzetre megteremteni a segítségnyújtás lehetőségét
- Az alapszolgáltatások megszervezésével segítséget nyújtanak a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.
- Rendkívül magas a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek száma, és ezen belül pedig azon gyermekek száma, akiknek a szülei nyilatkoztak halmozottan hátrányos helyzetükről.
- Népszerűsíteni szükséges a házi segítségnyújtást. Minél több időskorút kell bevonni ebbe az ellátási formába.
- Az alapszolgáltatások megszervezésével segítséget nyújtanak a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

A gyermeket nevelő szülők egyéb ellátásai

- *rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény*
- *rendkívüli gyermekvédelmi támogatás*
- *óvodáztatási támogatás*
- *étkezési térítési díjkedvezmény*

A szociális ellátórendszer fejlesztésének céljai a szolgáltatástervezési koncepció alapján

Az önkormányzat szolgáltatástervezési koncepcióinak célja a településeken élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása és az ellátások megszervezésének kidolgozása. Az önkormányzatok a koncepciók megalkotásakor figyelembe vették az Európai Szociális Charta ajánlásait, az Európai Uniónak a szakterületet érintő előírásait, valamint a Megyei Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció ajánlásait, mely koncepcióval a lehető legnagyobb összhangban kíván lenni. A koncepciókat a képviselő-testületek fogadták el, azt két évente felülvizsgálják, aktualizálják.

Szociális és gyermekjóléti pénzbeli és természetbeni támogatások fejlesztésének céljai:

- **Rendszeres szociális segély:**

Megállapítása vagy felülvizsgálata esetén egyidejűleg átmeneti segély megállapítása, a segélyre jogosultak közcélú foglalkoztatásának fenntartása (2011. BPJ) a csökkenő állami támogatás ellenére is.

- **Lakásfenntartási támogatás:**

A támogatás pénzügyi kereteinek fenntartása, jogosultsági feltételek igazságosabbá tétele.

- **Átmeneti segély:**

A jogosult ügyfélkör átirányítása a lakásfenntartási támogatásba annak érdekében, hogy az ügyfelek rendszeres támogatáshoz jussanak, mely elősegíti lakások szolgáltatási díjainak rendszeres megfizetését.

- **Temetési segély:**

Temetési költségek támogatása.

- **Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény:**

Újabb célkitűzés nincs.

- **Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás:**

Újabb célkitűzés nincs.

- **Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás:**

Növelés lehetőségének vizsgálata

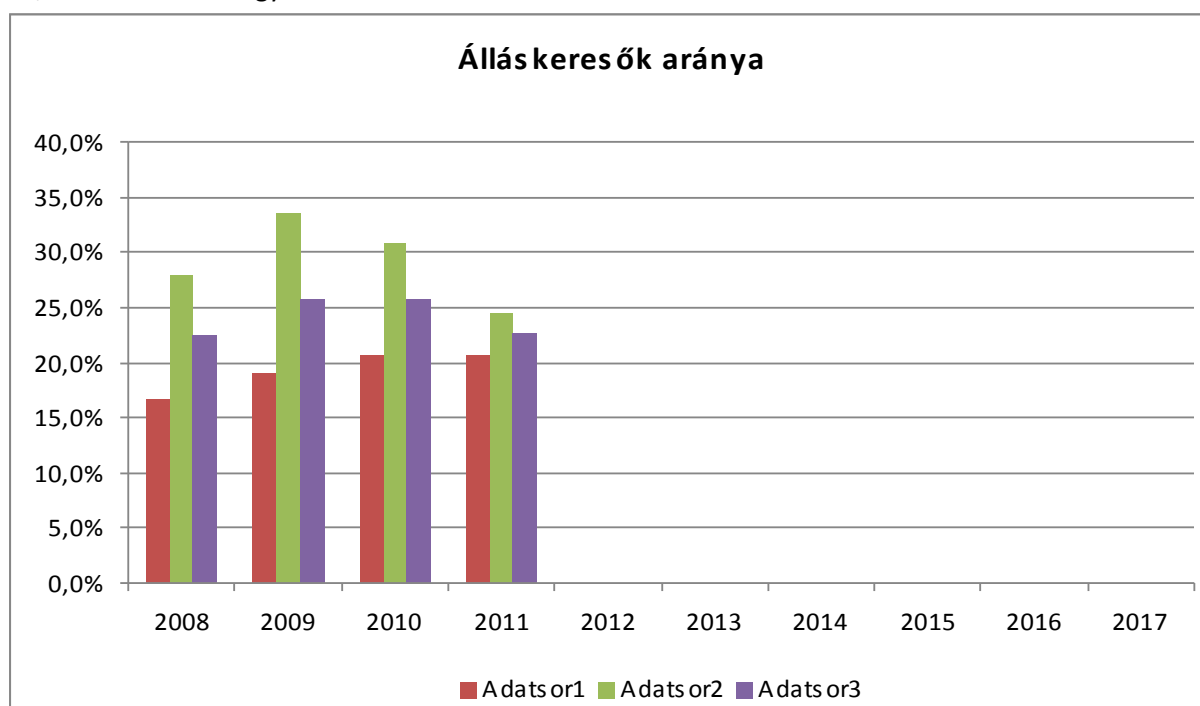
3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	240	259	499	40	16,7%	72	27,8%	112	22,4%
2009	241	203	444	46	19,1%	68	33,5%	114	25,7%
2010	242	244	486	50	20,7%	75	30,7%	125	25,7%
2011	228	262	490	47	20,6%	64	24,4%	111	22,7%
2012	Na.	Na.	0	50	#####	58	#####	108	#####

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A település aktív korú lakosságának negyede Munkaügyi Központnál nyilvántartott álláskereső.

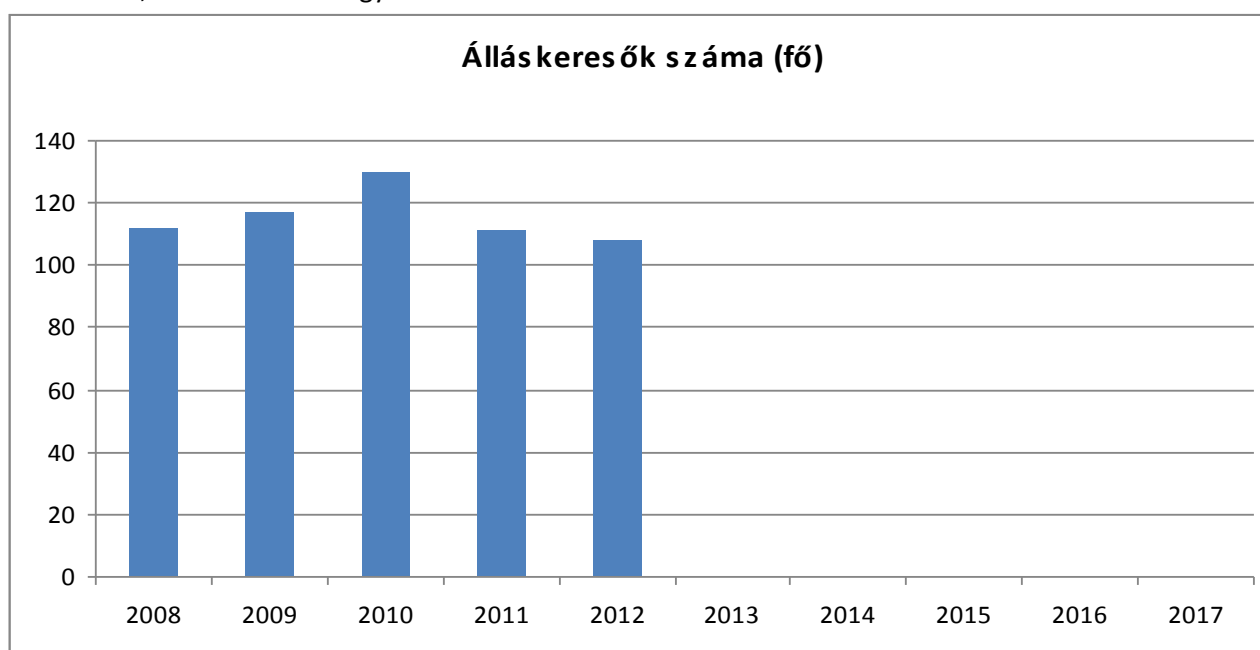
Megfigyelhető, hogy a nyilvántartott álláskeresők többsége férfi.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint

		2008	2009	2010	2011	2012
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	fő	112	117	130	111	108
	%	6,3%	5,1%	8,5%	1,8%	4,6%
20 éves és fiatalabb	fő	7	6	11	2	5
	%	6,3%	5,1%	8,5%	1,8%	4,6%
21-25 év	fő	13	9	14	10	7
	%	11,6%	7,7%	10,8%	9,0%	6,5%
26-30 év	fő	17	16	17	10	10
	%	15,2%	13,7%	13,1%	9,0%	9,3%
31-35 év	fő	12	21	23	25	22

36-40 év	%	10,7%	17,9%	17,7%	22,5%	20,4%
	fő	15	20	22	15	18
41-45 év	%	13,4%	17,1%	16,9%	13,5%	16,7%
	fő	17	15	15	20	15
46-50 év	%	15,2%	12,8%	11,5%	18,0%	13,9%
	fő	19	14	10	14	9
51-55 év	%	17,0%	12,0%	7,7%	12,6%	8,3%
	fő	6	13	15	13	14
56-60 év	%	5,4%	11,1%	11,5%	11,7%	13,0%
	fő	6	3	2	2	7
61 év felett	%	5,4%	2,6%	1,5%	1,8%	6,5%
	fő	0	0	1	0	1
	%	0,0%	0,0%	0,8%	0,0%	0,9%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

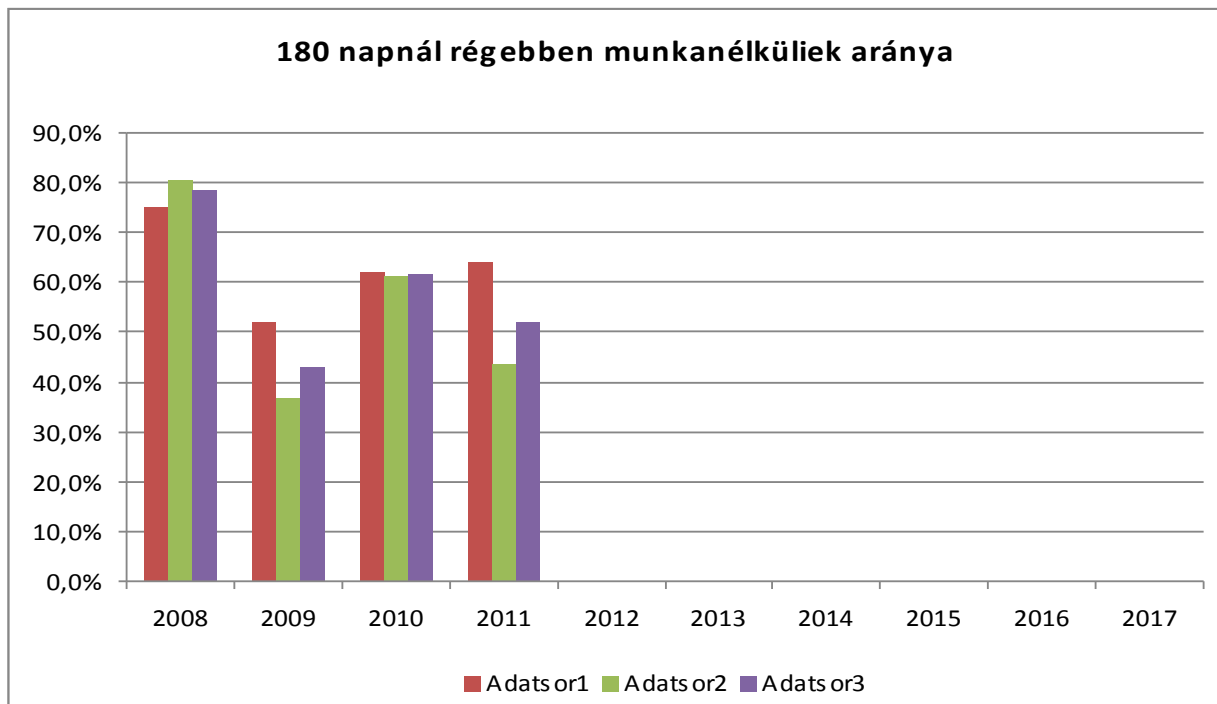

A táblázat adataiból jól látszik, hogy az állás keresők száma csökkenő tendenciát mutat. Az állás keresők többsége a 31-35 év közöttiekből és a 36-40 év közöttiekből kerül ki.

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál régebben munkanélküliek száma és aránya

év	nyilvántartott/regisztrált munkanélküli			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2008	40	72	112	30	58	88	75,0%	80,6%	78,6%
2009	46	68	114	24	25	49	52,2%	36,8%	43,0%
2010	50	75	125	31	46	77	62,0%	61,3%	61,6%
2011	47	64	111	30	28	58	63,8%	43,8%	52,3%
2012	50	58	108	Na.	Na.	0	0,0%	0,0%	0,0%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

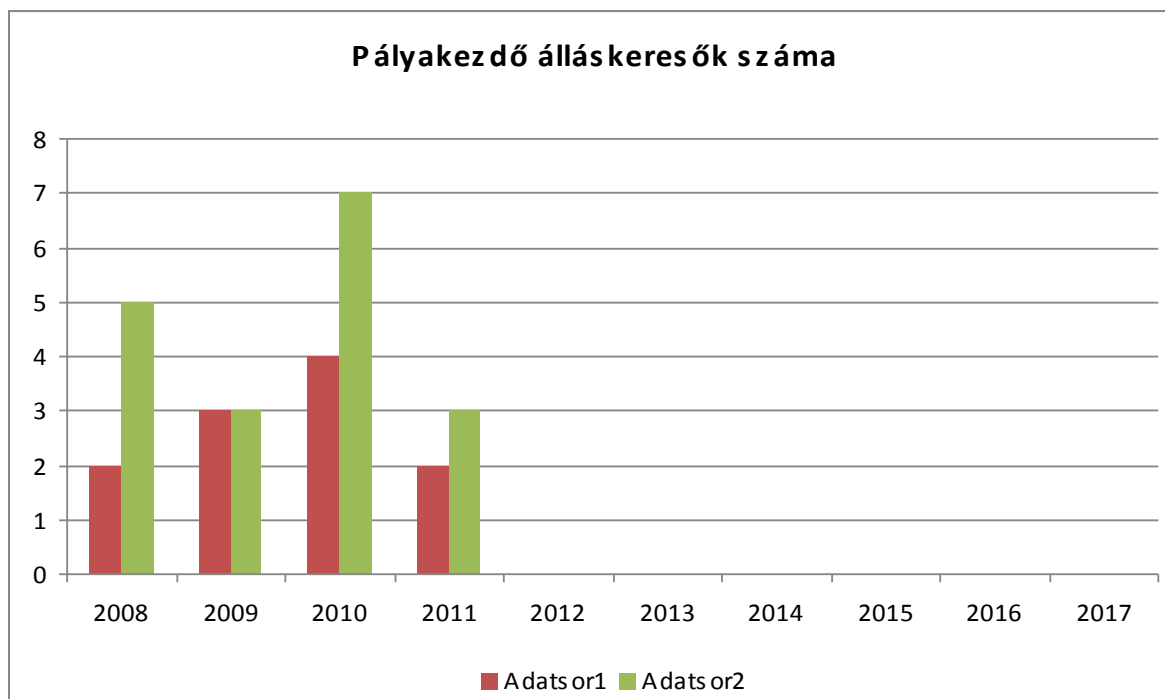

A nyilvántartott álláskereső száma a településen csökkent. A nyilvántartott álláskereső többsége férfi. Jellemző, hogy a tartós munkanélküliek (180 napnál régebben regisztráltak) száma csökken, azonban az álláskereső több mint fele tartósan munkanélküli.

3.2.4. számú táblázat - Pályakezdő álláskereső száma és a 18-29 éves népesség száma

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskereső száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	66	58	124	2	3,0%	5	8,6%	7	5,6%
2009	54	20	74	3	5,6%	3	15,0%	6	8,1%
2010	54	55	109	4	7,4%	7	12,7%	11	10,1%
2011	47	50	97	2	4,3%	3	6,0%	5	5,2%
2012	Na.	Na.	0		#####		#####	0	#####

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 18-29 évesek közül a nyilvántartott pályakezdő álláskeresők aránya alacsony. A nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma csökkent. A nyilvántartott pályakezdő álláskeresők többsége férfi.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

Év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma			általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma					
	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	Összesen		nő		férfi	
	fő	fő	fő	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2001	857	441	416	768	441	327	89	10,4%	0	0,0%	89	21,4%
2011	668	343	325	615	343	272	53	7,9%	0	0,0%	53	16,3%

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

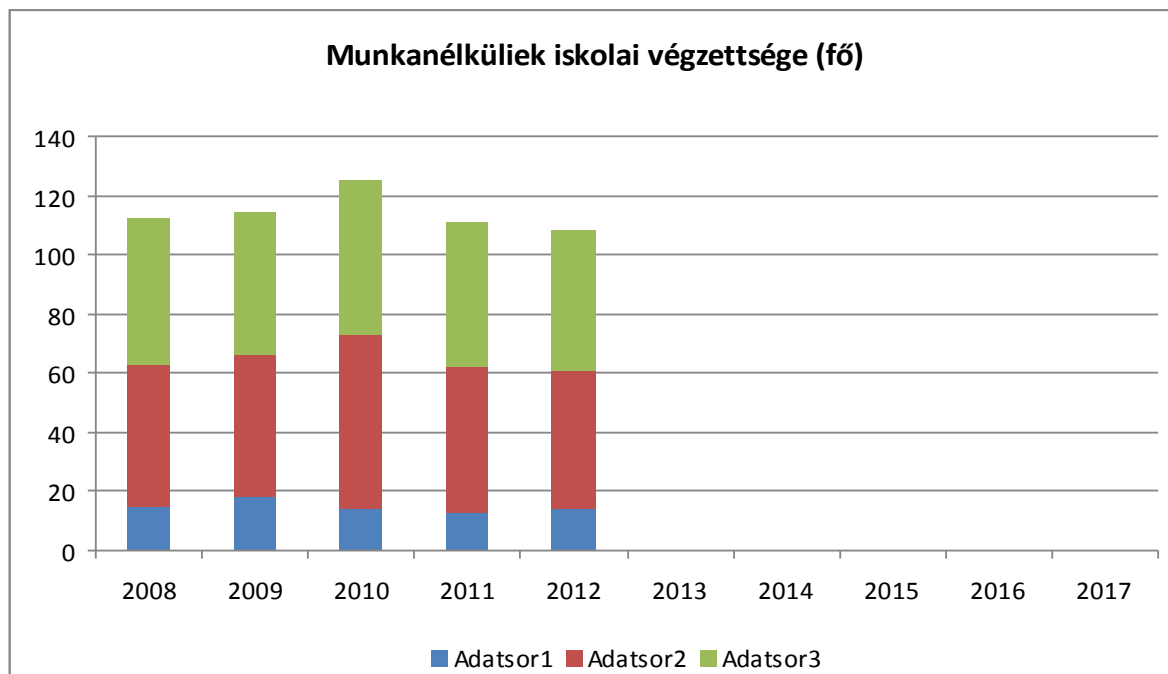
A 2001. és a 2011. évet összehasonlítva elmondhatjuk, hogy 2001 óta a 15 éves és idősebb lakosság száma csökkent: 10 év alatt 189 fővel. A férfiak és nők száma közel azonos értékeket mutat, nagy eltérés közöttük nincs. Ezen korosztály 90-90%-a legalább alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik. A 15 évesnél idősebb, általános iskolai végzettséggel rendelkezők száma csekély.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

év	nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		8 általános		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		fő	%	fő	%	fő	%
2008	112	15	13,4%	48	42,9%	49	43,8%
2009	114	18	15,8%	48	42,1%	48	42,1%
2010	125	14	11,2%	59	47,2%	52	41,6%
2011	111	13	11,7%	49	44,1%	49	44,1%
2012	108	14	13,0%	47	43,5%	47	43,5%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott álláskeresők száma csökkenő tendenciát mutat. A nyilvántartott álláskeresők többsége a 8 általános iskolai vagy annál magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők közül kerül ki. A nyilvántartott álláskeresők között nincs jelentős eltérés a 8 általánossal rendelkezők és a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők között.

3.2.7. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők

év	általános iskolai felnőttoktatásban résztvevők száma	8. évfolyamot felnőttoktatásban eredményesen elvégzők száma	
	fő	Fő	%
2009	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2010	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2011	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2012	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

A településre nem jellemző az általános iskolai felnőttoktatás.

3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

	középfokú felnőttoktatásban résztvevők összesen	szakiskolai felnőttoktatásban résztvevők		szakközépiskolai felnőttoktatásban résztvevők		gimnáziumi felnőttoktatásban résztvevők	
	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2009	0	0	#####	0	#####	0	#####
2010	0	0	#####	0	#####	0	#####
2011	0	0	#####	0	#####	0	#####
2012	0	0	#####	0	#####	0	#####

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

A településen nem jellemző a középfokú felnőttoktatás.

c) közfoglalkoztatás

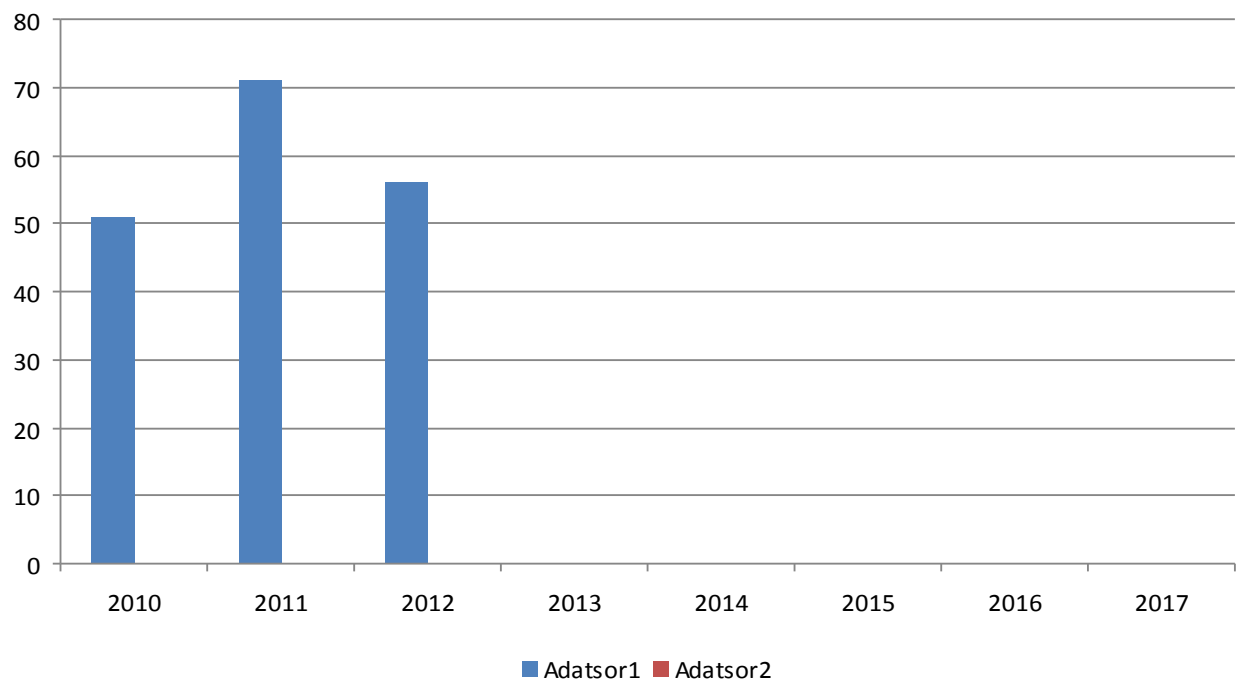
3.2.9. számú táblázat - Közfoglalkoztatásban résztvevők száma

év	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest	Közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők romák aránya az aktív korú roma/cigány lakossághoz képest
2010	51	10,5%	-	-
2011	71	14,5%	-	-
2012	57	12,4%	-	-

Forrás: Önkormányzat adatai

A közfoglalkoztatásban lévők száma változatos képet mutat. Az aktív korú lakossághoz képest alacsony a közfoglalkoztatásban résztvevők aránya. A közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok számáról tájékoztatást adni nem lehet. Ugyanez a helyzet a közfoglalkoztatásban résztvevők romák aránya az aktív korú roma/cigány lakossághoz képest kérdésben is.

Közfoglalkoztatottak száma (fő)

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

3.2.10. számú táblázat – A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - vállalkozások

év	regisztrált vállalkozások száma a településen	Kiskereskedelmi üzletek száma	vendéglátóhelyek száma	állami szektorban foglalkoztatottak száma	kivetett iparűzési adó	befizetett iparűzési adó	működő foglalkoztatási programok száma helyben	foglalkoztatási programokban részt vevők száma
2008	44	6	2	34	2.700.000	1061000	0	0
2009	49	5	1	34	2.300.000	1283000	0	0
2010	57	5	1	33	4.100.000	2607000	0	0
2011	Na.	5	1	19	0	631000	0	0
2012	Na.	Na.	Na.	7	0	0	0	0

Forrás: TEIR, T-Star, önkormányzat adatai

A településen a regisztrált vállalkozások száma nőtt, a kiskereskedelmi üzletek száma változatlan. Csökkent az állami szektorban foglalkoztatottak száma; ennek egyik oka az általános iskola bezárása. A kivetett és befizetett iparűzési adó között jelentős eltérés van. Az iparűzési adó fizetésére kötelezett vállalkozások sajnos sokszor nem tudták teljesíteni a befizetést. 2010. évben a településen megszűnt az iparűzési adó. A településen a közmunkaprogramokon kívül más foglalkoztatási program nem működik.

3.2.11. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - közlekedés

	elérhetőség átlagos ideje autóval	autóbusz járatpárok száma munkanapokon	átlagos utazási idő autóbuszal	vonat járatok átlagos száma munkanapokon	átlagos utazási idő vonattal	Kerékpár úton való megközelíthetőség	átlagos utazási idő kerékpáron
Legközelebbi centrum	15 perc	22	23 perc	0	0	0	
Megye-székhely	60 perc	0	90 perc	0	120 perc	0	
Főváros	150 perc	0	210 perc	0	180 perc	0	

Forrás: helyi autóbusz társaság, MÁV, önkormányzat adatai

A településhez legközelebbi centrum a kistérség központja, Ózd város. Az elérhetőségei ideje autóval 15 perc. Másik elérési mód az autóbuszal való elérés. A település az autóbusz járatok számát tekintve igen jó helyzetben van, mert a Borsod Volán és az Agria Volán autóbuszjáratait is igénybe tudják venni a lakosok. Ózdot vonattal közvetlenül elérni a településről nem lehet.

A megyeszékhely autóval való elérési ideje kb. 60 perc. A településről közvetlen busz- és vonatjáratokkal Miskolcot elérni nem lehet. Miskolc elérési módja a településről tömegközlekedéssel csak Ózdon történő átszállással lehetséges.

A fővárost autóval elérni kb. 150 perc. Gyorsabb elérést jelent az M3-as autópálya használata. Közvetlen elérése tömegközlekedési eszközzel nem lehetséges.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A településen nincsenek a fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerő-piacra való átmenetet megkönnyítő programok. A települési önkormányzat a közfoglalkoztatásba vonja be a fiatalokat.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A munkaerő-piaci integrációt segítő intézmények Ózd városban vannak: ilyen a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Ózdi Járási Munkaügyi Központja. Felnőttképzési programokat a Türr István Képző és Kutató Intézet Ózdi Kirendeltsége szervez. Egyéb munkaerő-piaciszolgáltatások a vonzáskörzetben: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT); Rehabilitációs Információs Centrum (RIC). Civil szervezetek foglalkoznak különféle munkaerő-piaci tréningekkel (pl. álláskeresési technikák, személyiségfejlesztő tréning). Van a település vonzáskörzetében munkaerő-kölcsönzéssel foglalkozó vállalkozás is.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

- *Az előítéletek csökkentése, a társadalmi kohézió növelése érdekében ajánlatos támogatni az egyes hátrányos helyzetű csoportokat a sikeres foglalkoztathatósági esélyek növelése és a társadalmi integráció elérése érdekében, az alapellátásban működő szolgáltatások támogató programjain.*
- *A hátrányos helyzetű fiatalok és családjaik munkaerő-piaci esélyeinek növelése érdekében képzésre, átképzésre, tanácsadásra, mentálhigiénés programokra, szakmai gyakorlólhelyek működtetésére, pályaorientációra lenne szükség.*
- *Hátrányos helyzetű fiatalok (16-26 éves korosztály) munkaerő-piaci esélyeinek javítása:*
 - *foglalkoztatással összekapcsolt alternatív (iskolarendszeren kívüli) képzési programok felkutatásával,*
 - *a szociális helyzetből fakadó hátrányok leküzdését segítő támogató szolgáltatásokkal, készség-fejlesztéssel, tanácsadással.*
- *A foglalkoztatás során szükséges tiszteletben tartani a munkavállalók emberi értékeit, méltóságát, egyediségét. A munkavállalók érdekeit figyelembe véve azokat összeegyeztetve olyan munkafeltételeket, munkakörülményeket, munkahelyi légkört kellene kialakítani, amelyek ezeknek az alapvető értékeknek a megőrzéséhez és megerősítéséhez hozzájárulnak.*
- *A roma lakosság foglalkoztatottságának elősegítése: Szakértői javaslatok szerint elsősorban az iskolázottságot, a foglalkoztatottságot, a cigányság létbiztonságát erősítő, kirekesztettségét kölcsönös erőfeszítésekkel, fokozatosan gátló és feloldó hosszú távú megoldásra lenne szükség.*

3.2.16. számú táblázat – Mélyszegénységben élők és romák foglalkoztatása

év	mélyszegénységben élők	Romák/cigányok
2008	5	Na.
2009	7	Na.
2010	11	Na.
2011	9	Na.
2012	5	Na.

Forrás: helyi adatgyűjtés

A település önkormányzata bevonja a közfoglalkoztatásba a mélyszegénységben élőket. Cél az, hogy minél több mélyszegénységben élő foglalkoztatásba vonjanak. A romák/ cigányok foglalkoztatásáról adat nincs.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

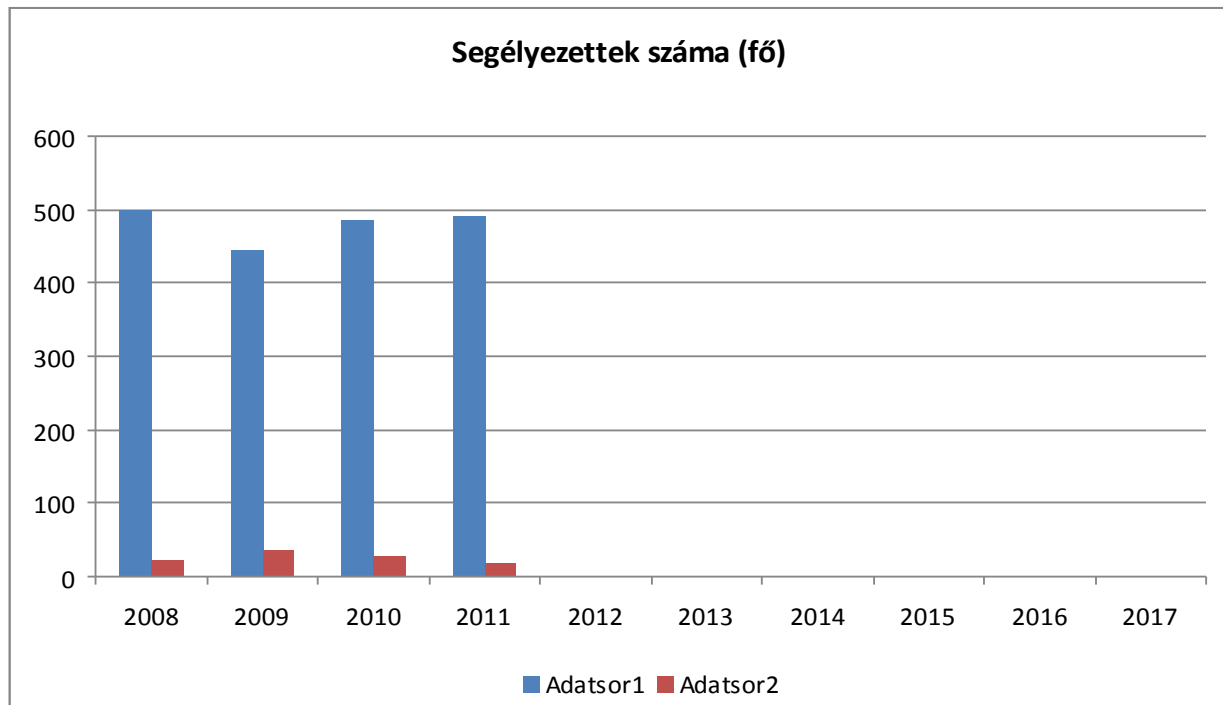
Az önkormányzatok által alapított intézményekben a foglalkoztatás során figyelemmel kell lenni, és meg kell akadályozni a munkavállalók hátrányos megkülönböztetését. Ez terjedjen ki a munkaerő-felvételre, az alkalmazásnál a munkabérek, a jövedelmek, a juttatások, a képzés, a továbbképzés és egyéb ösztönzések meghatározására, az áthelyezés, a felmondás és egyéb foglalkoztatással összefüggő esetekre. Terjedjen ki továbbá a munkavállalók bármilyen, különösen koruk, nemük, családi állapotuk, nemzetiségük, fajuk, származásuk, vallásuk, politikai meggyőződésük stb. miatti diszkriminációra.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások**3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma**

év	15-64 év közötti lakónépesség száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2008	499	21	4,2%
2009	444	35	7,9%
2010	486	26	5,3%
2011	490	20	4,1%
2012	Na.	1	#ZÉRÓOSZTÓ!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

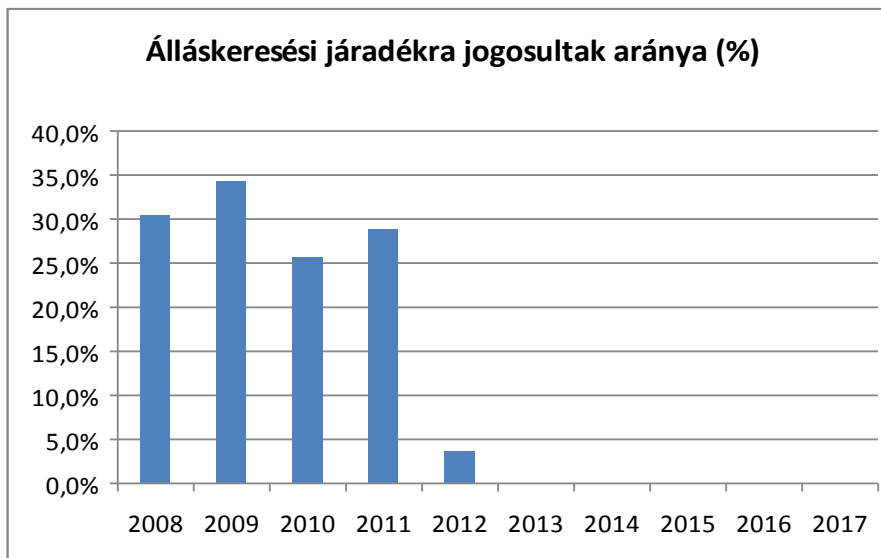
Az álláskeresési segélyben részesülők száma csökkent. Az aktív lakónépesség számához képest alacsony a segélyben részesülők száma.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosultak száma

év	nyilvántartott álláskeresők száma	álláskeresési járadékra jogosultak	
	fő	fő	%
2008	112	34	30,4%
2009	114	39	34,2%
2010	125	32	25,6%
2011	111	32	28,8%
2012	108	4	3,7%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

év	rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresési támogatás)		Azoknak a száma, akik 30 nap munkaviszonyt nem tudtak igazolni és az FHT jogosultságtól elesett	Azoknak a száma, akiktől helyi önkormányzati rendelet alapján megvonták a támogatást
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában		
2008	88	17,63	0	32,45	-	0
2009	61	13,73	37	49,6	-	0
2010	19	4	62	64,86	-	0
2011	23	4,7	72	Na.	Na.	0
2012	Na.	Na.	Na.	Na.	10	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A rendszeres szociális segélyben részesülők száma az utóbbi évekhez képest csökkent. Ez a törvényi változások miatt történt, ugyanis megváltoztak az RSZS folyósításának feltételei. Ezzel párhuzamosan a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban (előtte BPJ, RÁT) részesülők száma nőtt. Jelentős azoknak a száma, akik nem tudták igazolni a 30 nap munkaviszonyt és elesetek az FHT jogosultságtól. Helyi rendelet alapján aktív korúak ellátásának támogatási formáit a településen nem vonták meg.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

a) bérlakás-állomány

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

év	összes lakásállomány (db)		bérlakás állomány (db)		szociális lakásállomány (db)		egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	
		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2008	459	0	3	0	0	0	0	0
2009	459	0	3	0	0	0	0	0
2010	459	0	3	0	0	0	0	0
2011	459	0	3	0	0	0	0	0
2012	459	0	3	0	0	0	0	0
2013	459	0	3	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

A település lakásállomány évek óta nem változik: 459 lakás található a községben. Ezek közül nincsenek elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások. A községben három darab önkormányzati bérlakás van. Ezek közül nincsenek elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások. A településen nincs szociális lakás; illetve egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok.

b) szociális lakhatás

A településre nem jellemző.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

A településre nem jellemző.

e) lakhatást segítő támogatások

Lakhatást segítő támogatások közül a Települési Önkormányzat lakásfenntartási támogatást nyújt a feltételeknek megfelelő személyek részére. A lakásfenntartási támogatásban részesülők a támogatást valamelyik közüzemi szolgáltatónál használják fel (pl.: Émász, Tigáz).

3.4.3. számú táblázat - Támogatásban részesülők

év	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma
2008	44	0
2009	45	0
2010	46	0
2011	45	0
2012	52	0
2013	Na.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) eladósodottság

A településen jellemző, hogy a lakosság évről évre egyre rosszabb anyagi helyzetbe kerül. Az eladósodottság nagyrészt a munkahelyek elvesztésének a következménye. Nagyon sok család halmozott fel az évek során jelentős tartozást pl. a közszolgáltatóknál. Az ő esetükben az adósságkezelési szolgáltatás jelenthetne megoldást.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A településre nem jellemző.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep/szegregátum mint lakókönyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

Csernely községben nincsenek sem telepek/szegregátumok.

3.5.2. számú táblázat - Telepek, szegregátumok helyzete - lakásállomány

	komfort nélküli lakások a belterületen	komfort nélküli lakások a külterületen	komfort nélküli lakások a nem szegregált lakóterületeken	komfort nélküli lakások a szegregált lakóterületeken
száma (db)	235	0	235	0
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva (%)	51,20%		51,20%	
	alapozással nem rendelkező lakások a belterületen	alapozással nem rendelkező lakások a külterületen	alapozással nem rendelkező lakások a nem szegregált lakóterületeken	alapozással nem rendelkező lakások a szegregált lakóterületeken
száma (db)	0	0	0	0
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva (%)				
	szilárd falazattal nem rendelkező lakások a belterületen	szilárd falazattal nem rendelkező lakások a külterületen	szilárd falazattal nem rendelkező lakások a nem szegregált lakóterületeken	szilárd falazattal nem rendelkező lakások a szegregált lakóterületeken
száma (db)	0	0	0	0
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva (%)				
	vezetékes ivóvízzel ellátott lakások a belterületen	vezetékes ivóvízzel ellátott lakások a külterületen	vezetékes ivóvízzel ellátott lakások a nem szegregált lakóterületeken	vezetékes ivóvízzel ellátott lakások a szegregált lakóterületeken
száma (db)	108	0	108	0

aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva (%)	23,52%		23,52%	
	árammal ellátott lakások a belterületen	árammal ellátott lakások a külterületen	árammal ellátott lakások a nem szegregált lakóterületeken	árammal ellátott lakások a szegregált lakóterületeken
száma (db)	457	2	459	0
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva (%)	99,56%	0,44%	100,00%	
	vezetékes gázzal ellátott lakások a belterületen	vezetékes gázzal ellátott lakások a külterületen	vezetékes gázzal ellátott lakások a nem szegregált lakóterületeken	vezetékes gázzal ellátott lakások a szegregált lakóterületeken
száma (db)	136	0	136	0
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva (%)	29,62%		29,62%	
	csatornával ellátott lakások a belterületen	csatornával ellátott lakások a külterületen	csatornával ellátott lakások a nem szegregált lakóterületeken	csatornával ellátott lakások a szegregált lakóterületeken
száma (db)	180	0	180	0
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva (%)	39,21%		39,21%	

Forrás: Önkormányzati adatok, TeIR, KSH adatbázis

A településen a 459 lakásból 235 lakás (családi ház) komfort nélküli. A 459 lakás csaknem negyede vezetékes ivóvízzel ellátott. A lakások mindegyike árammal ellátott. Ezek közül két családi ház külterületen található, azonban ezek nem alkotnak telepet, mert tanya jellegűek. A két külterületi lakás összkomfortos. A községben kiépült a vezetékes szennyvízelvezetés. A lakások 40%-a csatlakozott a vezetékes szennyvízhálózathoz.

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

A településre nem vonatkozik.

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

A településre nem vonatkozik.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

év	Felnőttek és gyermekek részére tervezett háziiorvosi szolgáltatások száma	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma	házi gyermekorvosok által ellátott szolgáltatások száma
2008	1	0	0
2009	1	0	0
2010	1	0	0
2011	1	0	0
2012	1	0	0

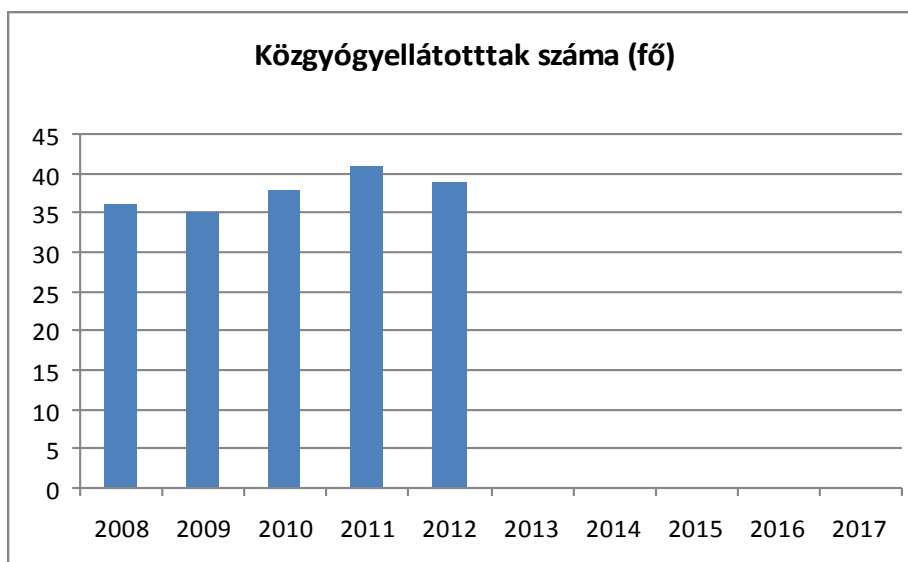
Forrás: TeIR, KSH Tstar

A táblázatból kitűnik, hogy a településen nincsen külön felnőtt és gyermek háziiorvos. A felnőtt háziiorvosi szolgáltatások száma 1. A gyermekek ellátását a felnőtt háziiorvos végzi.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

év	közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2008	36
2009	35
2010	38
2011	41
2012	39

Forrás: TeIR, KSH Tstar

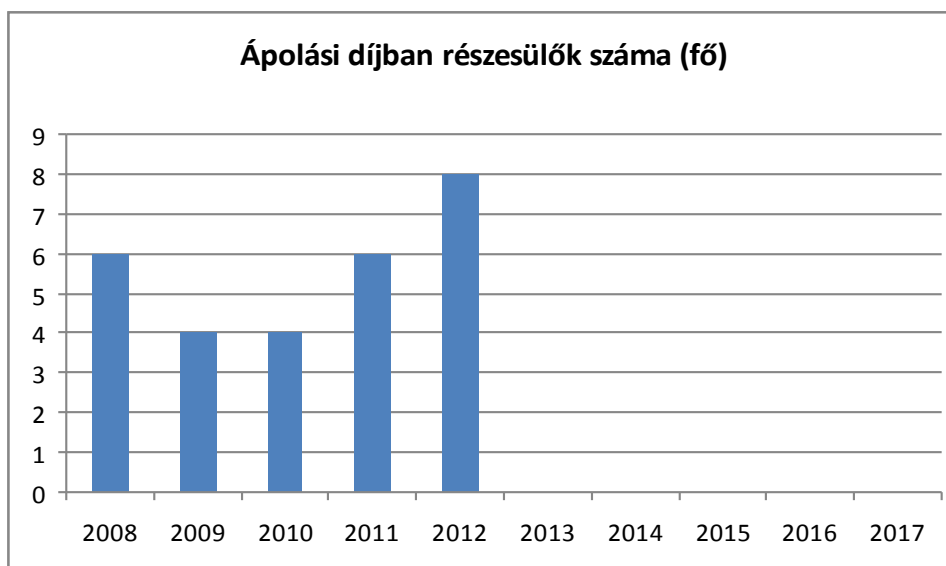

A településen a lakosság számához képest a közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma elenyésző.

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

év	ápolási díjban részesítettek száma
2008	6
2009	4
2010	4
2011	6
2012	8

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A községben alacsony az ápolási díjban részesülők száma.

A közgyógyellátásról és az ápolási díjról szóló táblázat adatai azt mutatják, hogy a lakosság egészségi állapota nem romlik.

☞ az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (4) bekezdése az önkormányzatok számára kötelezően ellátandó feladatként írja elő az egészségügyi alapellátásról a településen való gondoskodást.

Az Önkormányzat az egészségügyi alapellátási kötelezettségének a vállalkozó háziorvossal kötött ellátási szerződésekkel tesz eleget. A védőnői szolgálatot a vállalkozó háziorvos alkalmazásában álló 1 fő védőnő látja el.

Az Önkormányzat a privatizált háziorvosi ellátás működtetését lehetőségeik szerint támogatja.

Ennek körében:

- a háziorvosokkal kötött szerződés alapján részben magukra vállalják a közüzemi díjakat,*
- a rendelőket bérleti díj nélkül bocsátják a háziorvosok rendelkezésére.*

A település lakossága legközelebb a 15 km-re fekvő Ózd városban lévő kórházban tudja igénybe venni az egészségügyi szakellátásokat.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A településen az éves kötelező tüdőszűrési program megvalósul. Megfigyelhető, hogy évről évre a lakosság egyre nagyobb része vesz részt az ingyenes szűrővizsgálaton.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A településen fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz sajnos nincs hozzáférés, hanem csak a 15 km-re fekvő Ózd városban.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A közétkeztetésben a lehetőségekhez mérten megjelennek az egészséges táplálkozás szempontjai.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A településen a sportolási lehetőségeket csak a fiatalabb korosztály veszi igénybe. Az általános iskola tornatermét és az ott található eszközöket bárki bármikor térítésmentesen igénybe tudja venni. Az önkormányzat az egyik tanteremben engedélyezte edzőterem kialakítását.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutást a település két formában oldja meg: társulási formában látja el a családsegítést, a támogató szolgáltatást, mint szociális alapellátást. Szakosított ellátások közül a lakóotthoni, tartós bentlakásos intézményi elhelyezés is társulási formában működik. Az ellátások közül a házi segítségnyújtást és az étkeztetést oldja meg a település önállóan.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Nem történt hátrányos megkülönböztetés, az önkormányzat intézményeinek dolgozói törekednek az egyenlő bánásmód követelményeinek betartására.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

Kiemelt fontosságú a településen élő idősek, mélyszegénységben élők, gyermekek ellátása mind szociális, mind az egészségügy területén.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

A kistérség településeinek képviselőtestületei elfogadták a közművelődési koncepcióikat. A koncepciókban az esélyegyenlőség jegyében került megfogalmazásra és az alapelvek között megtalálható cél, hogy a művelt középréteg kiszélesítésére kell törekedni, a kulturálisan kiszolgáltatott rétegeket védeni kell. Az alapelvek között szerepel még a meglévő intézmények megtartása, működésük segítése, fejlesztése, a lakosság szükségleteinek megfelelő művelődési önszerveződő egyesületek, körök, klubok alapítványok létrejötte. Ösztönözni és segíteni kell a kisebbségi kultúra ápolását-fejlesztését.

A településen az idős korosztály képviselőinek nagy száma indokolja a számukra szervezett szabadidős programok bővítését.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

A képviselő-testület elfogadta az önkormányzatok közművelődési feladatairól és a helyi közművelődési tevékenység támogatásáról szóló rendeletet. A rendelet az önkormányzatok közművelődési feladatai között sorolta fel egyebek közt a hátrányos helyzetű rétegek kulturális esélyességének mérséklését, a gyermekek és a fiatalok művelődési, művészeti és közösségi életének segítését, az egyetemes, a nemzeti, a nemzetiségi és más kisebbségi kultúra megismerését, gyarapítását.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A települési önkormányzat évek óta a Katolikus Karitászzal közreműködésével részt vesz a EU-s élelmiszersegély programban. A program során a lakosság tartós élelmiszert kap. A társulás által fenntartott Kézenfogva Szociális Szolgáltató Központ Családsegítés intézményi egysége évente két alkalommal tart a községben ingyenes ruhaosztást; illetve lehetőségeikhez mérten tartós élelmiszertel támogatják főleg a mélyszegénységben élőket. A településen működő vállalkozások a megvalósítani kívánt rendezvényeket, programokat anyagi hozzájárulásukkal segítik.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen roma nemzetiségi önkormányzat 2010 óta nem működik.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
<i>munkanélküliség</i>	<i>munkahelyek létrehozása, közmunkaprogramba való bevonás</i>

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

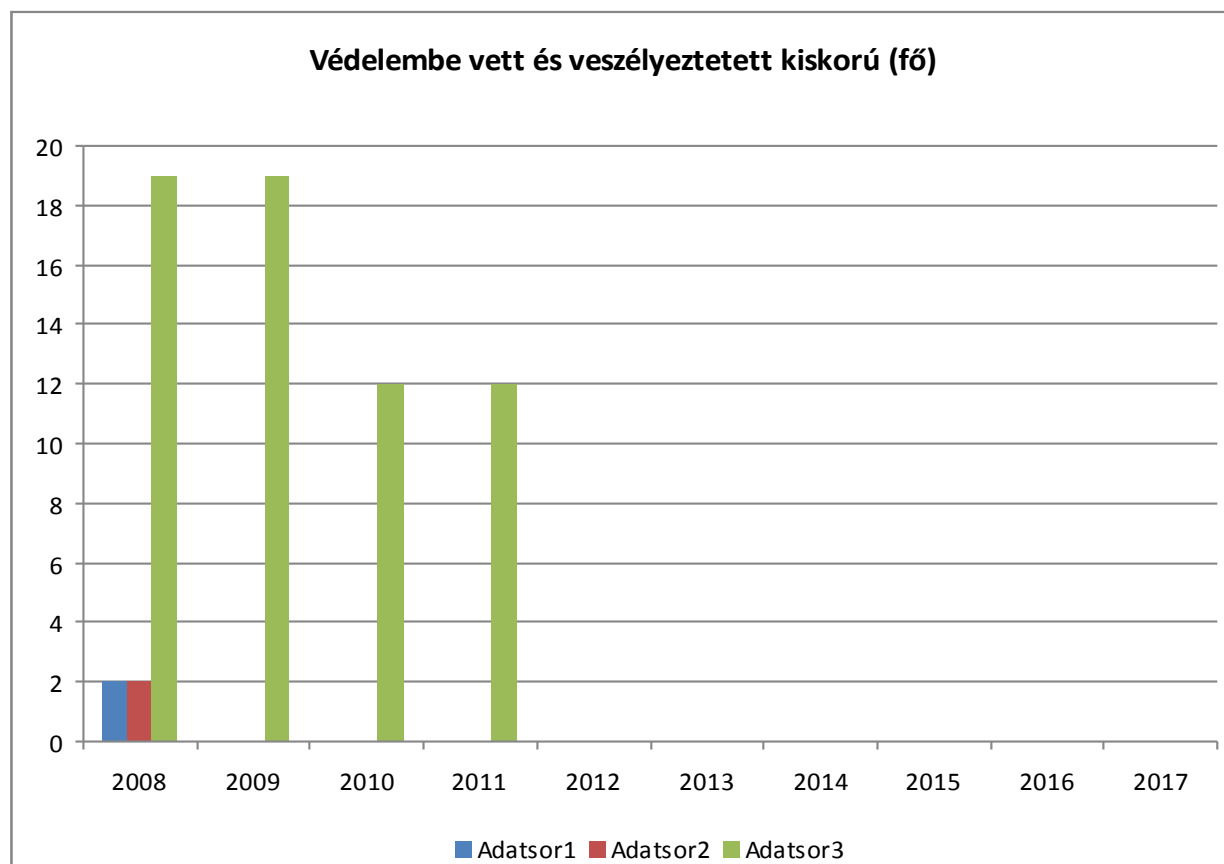
4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

év	védelembe vett 18 év alattiak száma	Megszűntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül	veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2008	2	2	19
2009	0	0	19
2010	0	0	12
2011	0	0	12
2012	NA	NA	NA

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A védelembe vett és a veszélyeztetett kiskorúak száma csökkent.

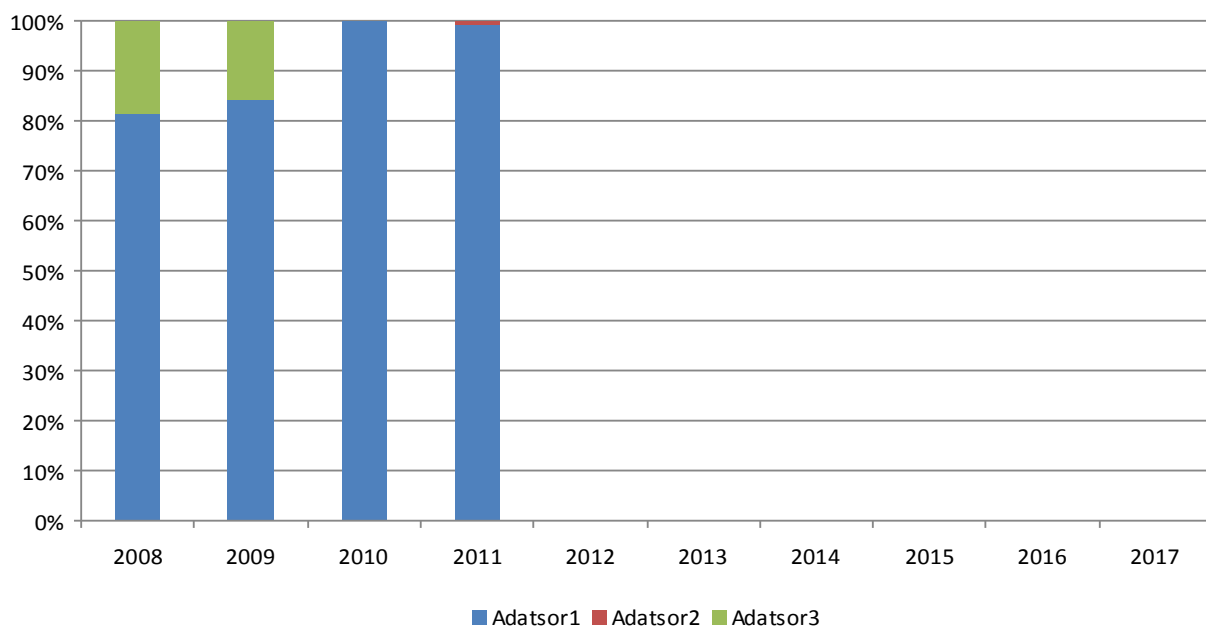
b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

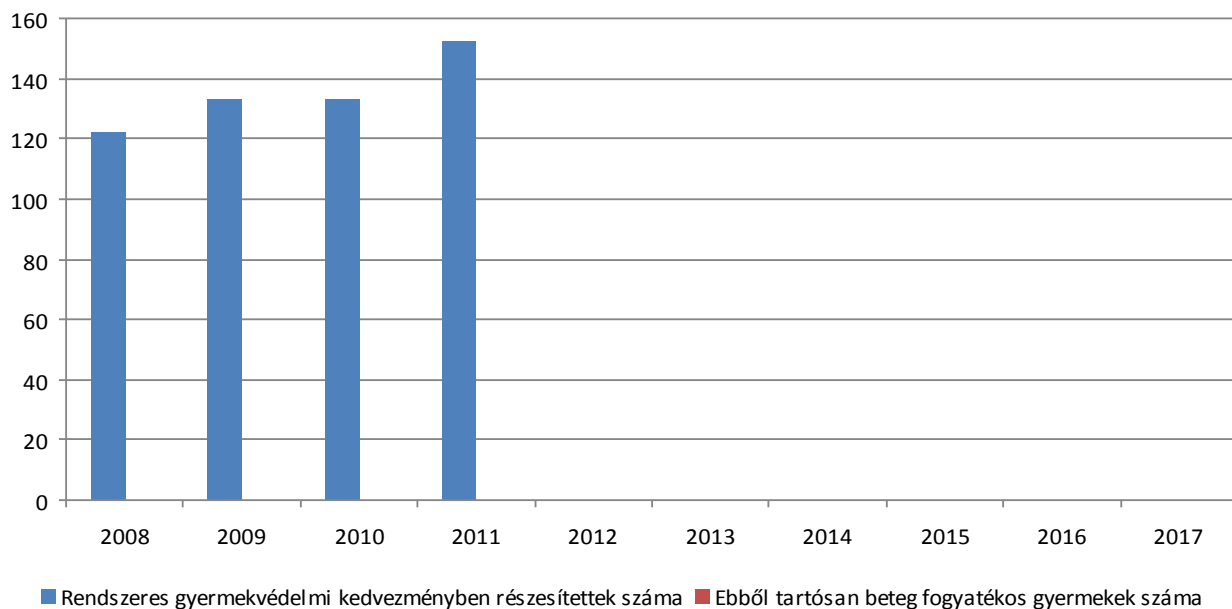
év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma
2008	122	0	0	0	28
2009	133	0	0	0	25
2010	133	0	0	0	0
2011	152	0	1	0	0
2012	NA.	NA.	NA.	NA.	NA.

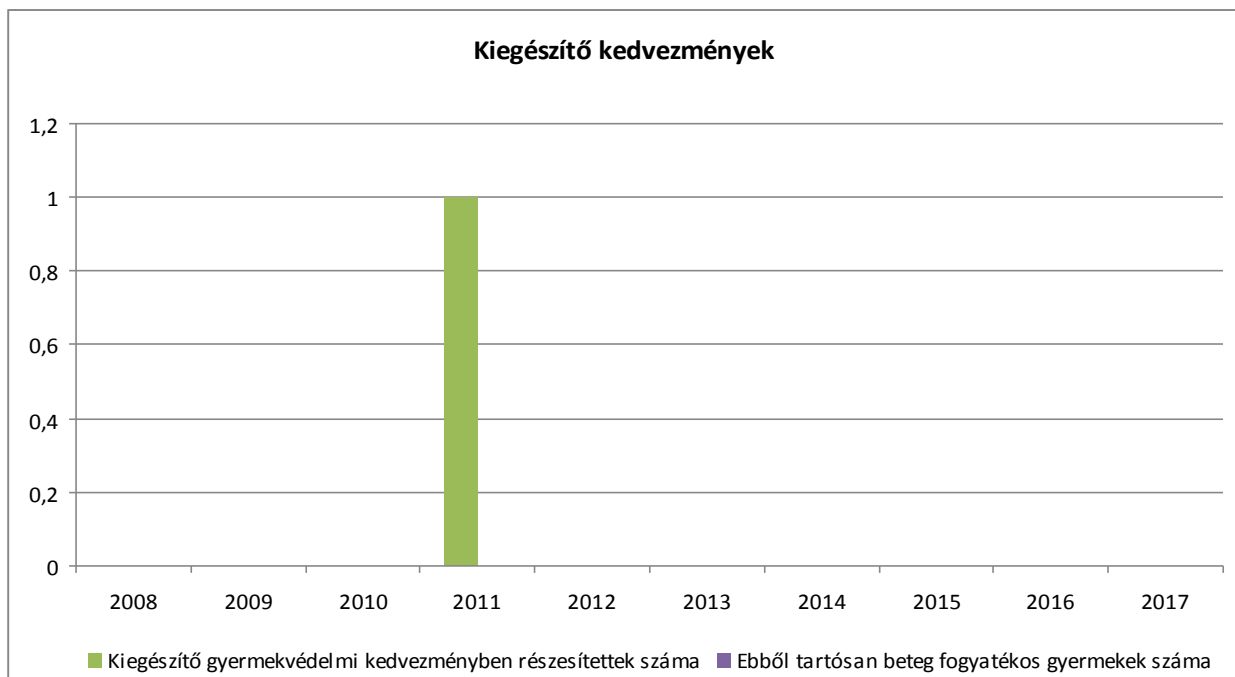
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Gyermekvédelmi kedvezmények

Rendszeres kedvezmények

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma nőtt. A kiegészítő gyermekvédelmi kedvezmény a településen nem jellemző. A rendkívüli gyermekvédelmi támogatást a településen az utóbbi években nem igényelték.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Az önkormányzat a hátrányos helyzetű, vagy alacsony jövedelemből élő személyeket és családokat a támogatási rendszer megteremtésével, fenntartásával segíti. Sajnos nem tudják valamennyi kritikus élethelyzetre megteremteni a segítségnyújtás lehetőségét. Különös figyelmet fordítanak a lakhatás megőrzésének támogatására, a kiskorút nevelő családok óvodáztatási, az időskorúak támogatására, stb. Az alapszolgáltatások megszervezésével segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában

Gyermekek után járó ellátások, kedvezmények: családi pótlék, nevelési ellátás, iskoláztatási támogatás, gyermekgondozási segély, gyermeknevelési támogatás, anyasági támogatás, gyermekápolási táppénz, terhességi-gyermekágyi segély, gyermekgondozási díj, gyermekek után járó pótszabadság, az apát megillető szabadság.

A gyermeket nevelő szülők egyéb ellátásai: rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, rendkívüli gyermekvédelmi támogatás, óvodáztatási támogatás, gyermektartásdíj megelőlegezése, étkezési térítési díjkedvezmény, ingyenes tankönyvellátás, étkezési támogatás, babakötvény.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tan- könyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2008	30	55	0	55	Na.	0
2009	22	55	0	55	Na.	0
2010	27	55	0	55	Na.	0
2011	35	0	0	0	41	0
2012	31	0	Na.	Na.	Na.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

A településre nem jellemző.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A településen szegregált, telepszerű lakókörnyezet nincs.

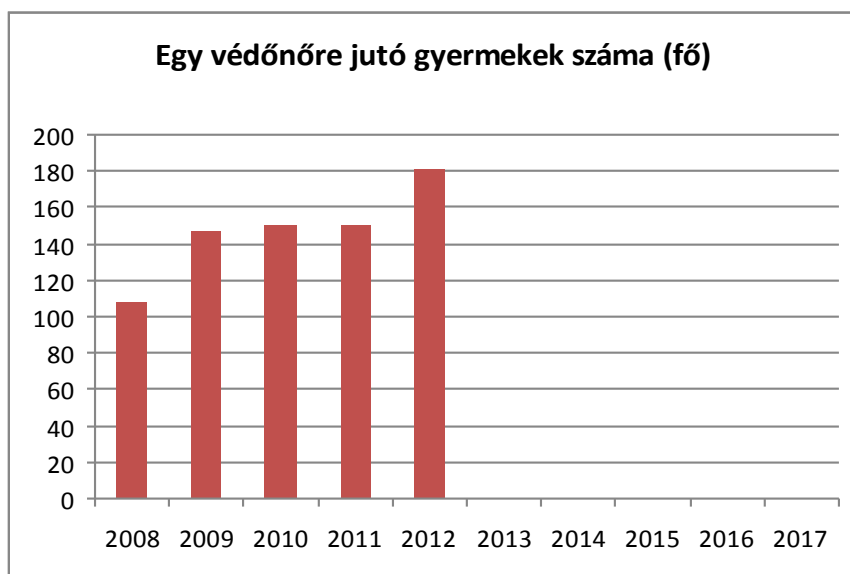
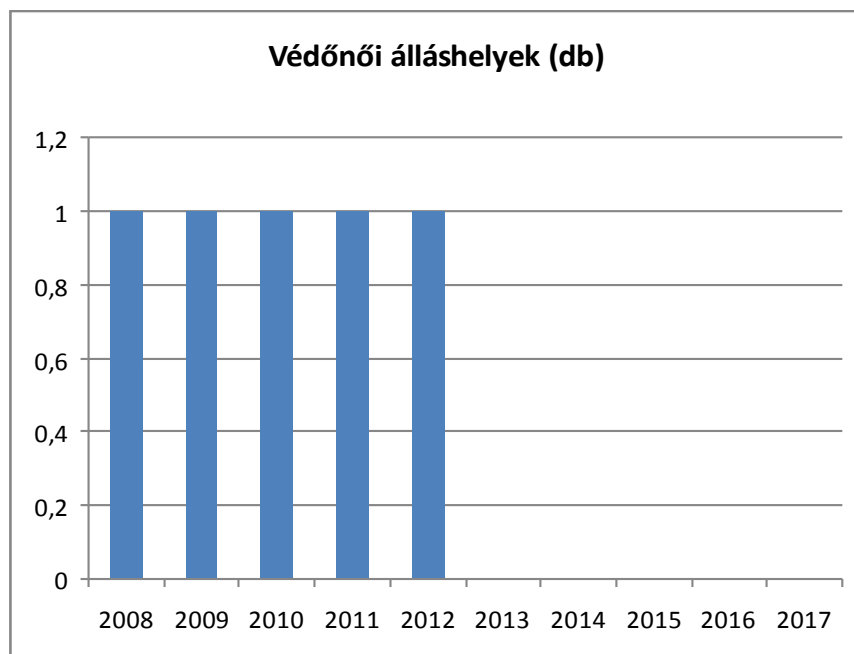
4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

év	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2008	1	108
2009	1	147
2010	1	151
2011	1	151
2012	1	181

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A településen 1 fő védőnő működik. Az előző években, az önkormányzat alkalmazásában állt, jelenleg a vállalkozó házi orvos alkalmazottjaként látja el feladatát. Az egy védőnőre jutó gyermekek száma növekszik; ez összefügg az élveszületések számának növekedésével.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

év	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Házi orvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
2008	0	Na.	0	Na.
2009	0	Na.	0	Na.
2010	0	Na.	0	Na.
2011	0	Na.	0	Na.
2012	0	Na.	0	Na.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A községben betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis nincs. Házi gyermekorvos nincs. Adatokat a házi orvos által ellátott személyek számáról és a felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek számára vonatkozóan nem találtunk.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

év	bölcsődék száma	bölcsődébe beírt gyermekek száma	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Működő összes bölcsődei férőhelyek száma
2008	0	0	0	0
2009	0	0	0	0
2010	0	0	0	0
2011	0	0	0	0
2012	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen bölcsőde nem működik.

4.3.4. számú táblázat - Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

év	családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma	családi napköziben a térítésmentes férőhelyek száma
2008	0	0
2009	0	0
2010	0	0
2011	0	0
2012	0	0
2013	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Intézményi

A településen családi napközi nem működik.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		db
Az óvoda telephelyeinek száma		1
Hány településről járnak be a gyermekek		3
Óvodai férőhelyek száma		31
Óvodai csoportok száma		1
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):		07.00-16.00
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()		4 HÉT
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	3	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	2	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gonozónő	1	0

Kisegítő személyzet	1	0
---------------------	---	---

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A községben egy óvoda működik. Az óvodai gyermekcsoportok száma 1. Az óvodába 4 településről járnak be gyermekek (Lénárdaróc, Bükkmogyorósd, Arló). Az óvodapedagógusok és a kisegítő személyzet száma megfelelő.

d) gyermekjóléti alapellátás

A gyermek védelmét segíti a Gyermekjóléti Szolgálat tevékenysége.

Az önkormányzat társulási formában működteti a Gyermekjóléti Központot, melynek keretén belül gyermekjóléti szolgáltatást biztosít. A gyermekjóléti szolgáltatás elsődleges feladata a gyermek családban történő nevelésének elősegítése, veszélyeztetettségének megelőzése, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése, illetve a családjából kiemelt gyermek családba történő visszahelyezésének elősegítése.

e) gyermekvédelem

A gyermekvédelmi rendszer jelzőrendszeri tagjai a gyermekjóléti intézményhez jelzik a problémát.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A településen gyermekek részére nem működik sem átmeneti elhelyezésre, sem állandó elhelyezésre lehetőséget adó intézmény. A legközelebbi Gyermek Átmeneti Otthona Ózd városban működik társulási fenntartású intézményként.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A településen a sportolási lehetőségeket csak a fiatalabb korosztály veszi igénybe. Az általános iskola tornatermét és az ott található eszközöket a gyermekek térítésmentesen igénybe tudják venni. A felügyeletük megoldott.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

A kötelező támogatásokon, segélyeken felül az önkormányzatok sajnos nem tudják támogatni a rászoruló családok gyermekeit. Az önkormányzatok a normatív kedvezmény felett étkezési térítési díjkedvezményt biztosítanak.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselő észrevételei

Nem történt hátrányos megkülönböztetés.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Kiemelt fontosságú a településen, mélyszegénységben élő családok gyermekeinek ellátása mind szociális, mind az egészségügy területén.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

4.4.3. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 3.

év	3-6 éves korú gyermekek száma	óvodai gyermekcsoportok száma	óvodai férőhelyek száma	óvodai feladat-ellátási helyek száma	óvodába beírt gyermekek száma	óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	30	1	30	1	30	0
2009	22	1	31	1	31	0
2010	27	1	31	1	31	0
2011	35	3	74	2	74	0
2012	31	1	31	1	31	0

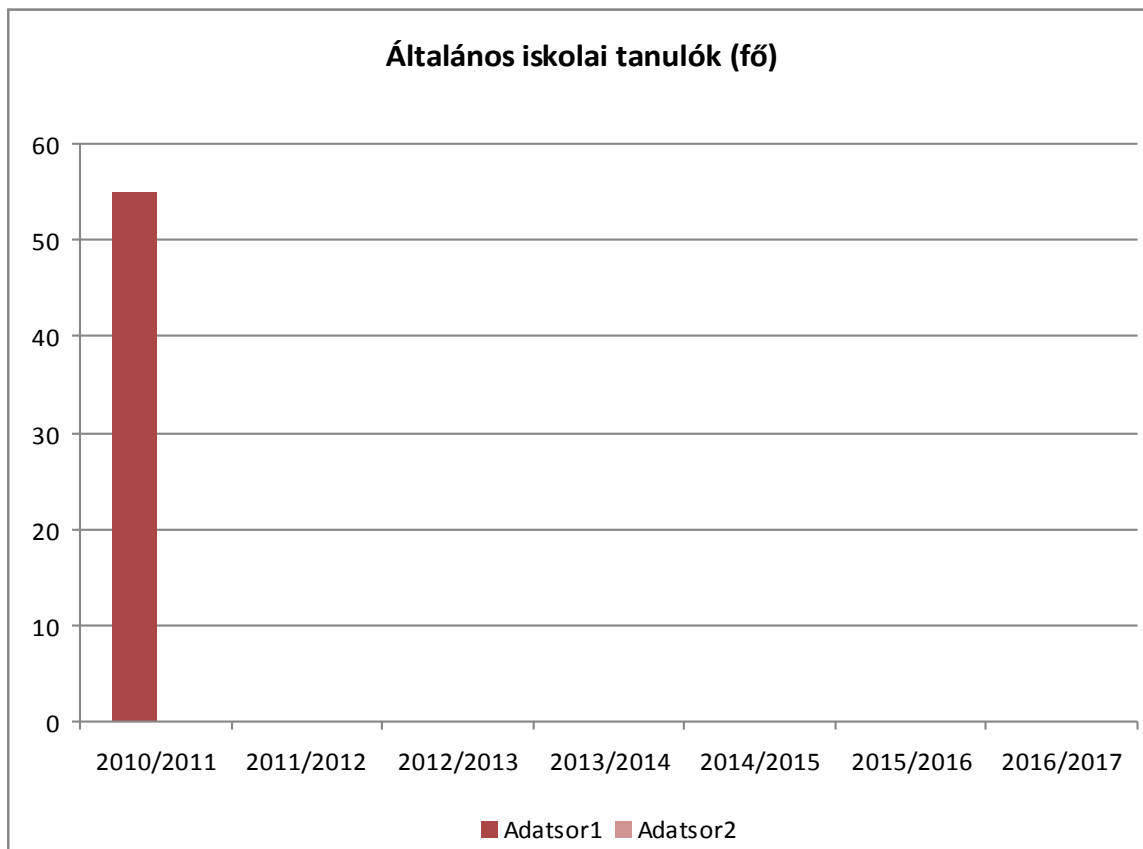
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

A 3-6 éves korú gyermekek számában jelentős változás nem történt az utóbbi években. Az óvodai gyermekcsoportok szám a 3-ról 1-re csökkent. Az óvodai férőhelyek kihasználtsága maximális.

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanuló száma

tanév	Általános iskola 1-4 évfolyamon tanulók száma	Általános iskola 5-8 évfolyamon tanulók száma	általános iskolások száma	napközis tanulók száma	
	fő	fő	fő	fő	%
2010/2011	29	26	55	0	0,0%
2011/2012	0	0	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2012/2013	0	0	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Csernely településen a 2010/2011. tanév után bezárásra került a Herman Ottó Általános Iskola. A táblázatban jól látható, hogy 55 fő volt a legutolsó tanévben a tanulók száma. Az utolsó tanévben az iskolai osztályok összevont osztályokként működtek. Napközi az adott tanévben nem működött.

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai

tanév	általános iskolai osztályok száma			általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban			általános iskolai feladat-ellátási he- lyek száma
	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	db
2010/2011	2	2	4	0	0	0	1
2011/2012	0	0	0	0	0	0	0
2012/2013	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A 2010/2011. tanévben az általános iskolai feladatellátás 1 helyen történt. Az oktatásban az évfolyamok összevonásra kerültek. Gyógypedagógiai oktatás nem volt.

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

tanév	8. évfolyamot eredményesen befejezettek száma / aránya a nappali rendszerű oktatásban	
	fő	%
2010/2011	8	100%
2011/2012	0	0
2012/2013	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

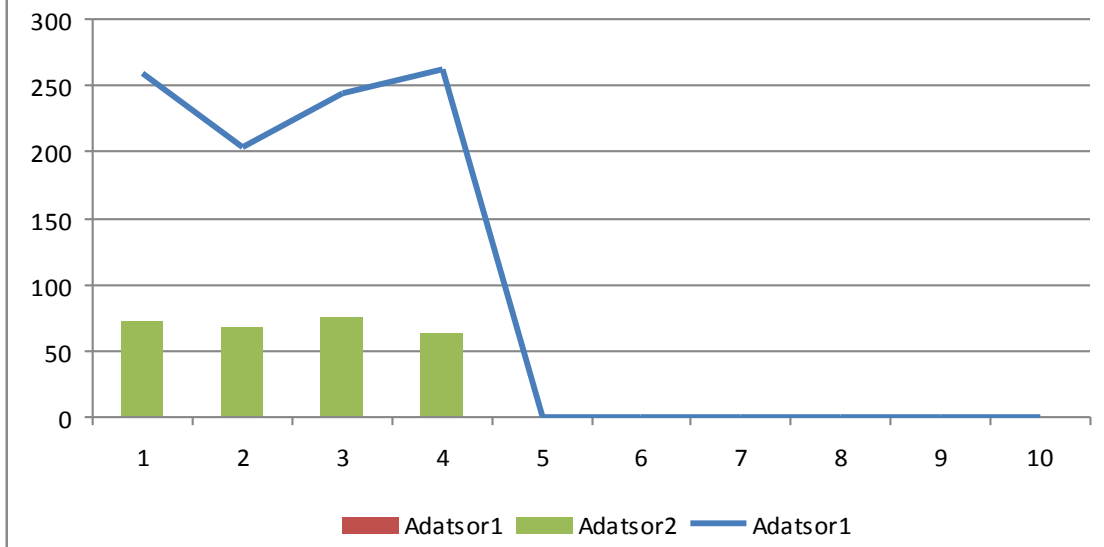
a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

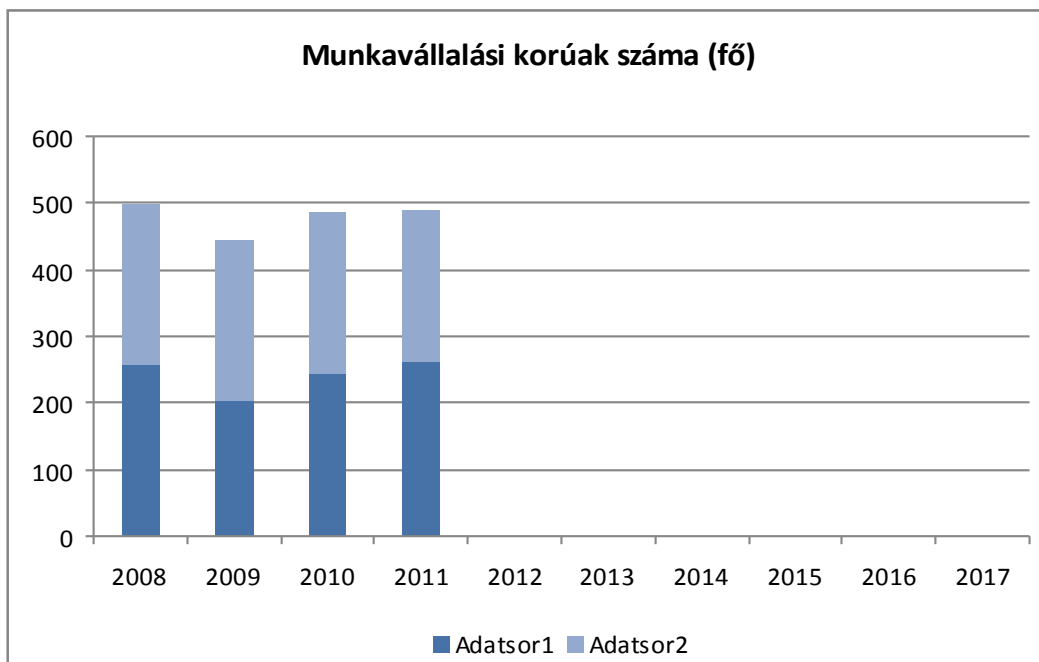
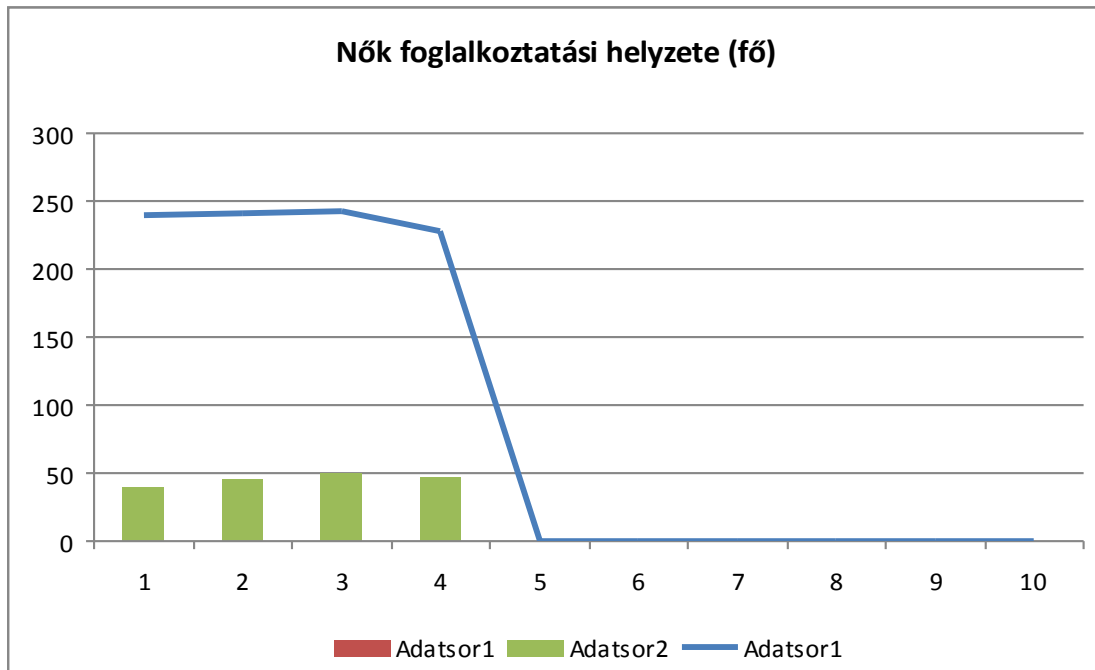
5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

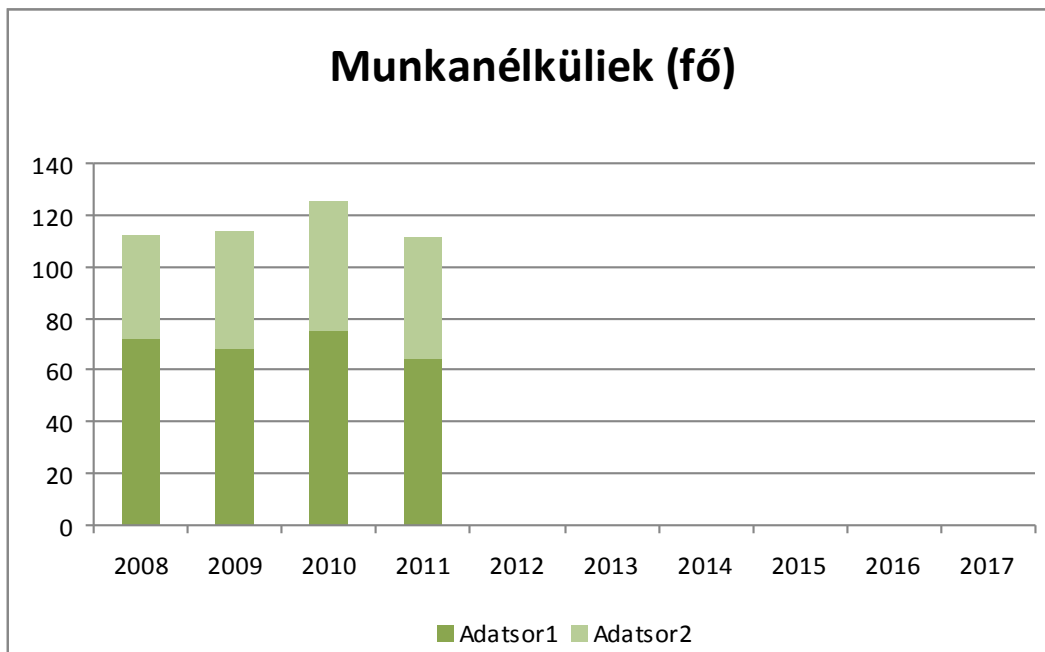
év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2008	259	240	Na.	Na.	72	40
2009	203	241	Na.	Na.	68	46
2010	244	242	Na.	Na.	75	50
2011	262	228	Na.	Na.	64	47
2012	Na.	Na.	Na.	Na.	Na.	Na.

Forrás: Teir és helyi adatgyűjtés

Férfiak foglalkoztatási helyzete (fő)

A munkavállalási korú nők száma több mint a munkavállalási korú férfiak száma. Ugyanakkor a munkanélküli nők száma kevesebb a munkavállalási korú férfiak számánál.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A települési önkormányzat által szervezett közmunkaprogramba a nők is bevonásra kerülnek.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

5.1.4. számú táblázat - Alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

év	munkanélküli nők száma	8 általánosnál alacsonyabb végzettségű	8 általános	szakiskola/szaktanácsképző	gimnázium	érettségi	főiskola	egyetem
2008	40	6	21	9	0	4	0	0
2009	46	Na.	Na.	Na.	Na.	Na.	Na.	Na.
2010	50	Na.	Na.	Na.	Na.	Na.	Na.	Na.
2011	47	Na.	Na.	Na.	Na.	Na.	Na.	Na.
2012	Na.	Na.	Na.	Na.	Na.	Na.	Na.	Na.

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

Az iskolai végzettség tekintetében csak a 2008-as évre vonatkozó adatok állnak rendelkezésre. Azok alapján elmondható, hogy a munkanélküli nők több mint fele 8 általános iskolai osztállyal rendelkezik. A munkanélküli nők negyed részének pedig szakiskolai vagy szaktanácsképző iskolai végzettsége van.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A településen az adott célcsoporttal nincs fokozott probléma, ezért fejlesztési lehetőség sem merül fel. Intézkedési Terv erre a célcsoportra nem készül.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

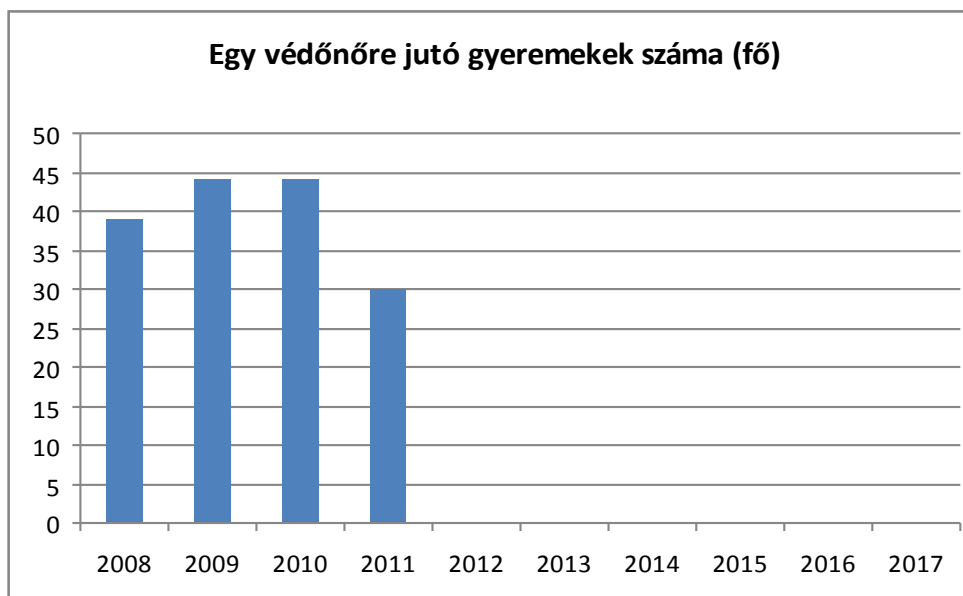
A településen működik óvodai ellátás a gyermekek részére. Az óvoda nyitva tartási rendje alkalmazkodik a helyben lévő nők munkaidejéhez. Jellemző, hogy a nem a településen dolgozók elviszik a gyermekeket azokra a településekre óvodába, iskolába, ahol a munkahelyük van. A településen történtek próbálkozások arra vonatkozóan, hogy a szülők ne vigyék magukkal gyermekeiket, de inkább mégis azt a megoldást választják.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

év	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2008	1	39	39
2009	1	44	44
2010	1	44	44
2011	1	30	30
2012	1	Na.	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

A védőnőnkénti átlagos gyermekszám 2010-ig nőtt, a 2011. évben csökkent. A gyermekszámok közötti eltérések nem mondható magasnak.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

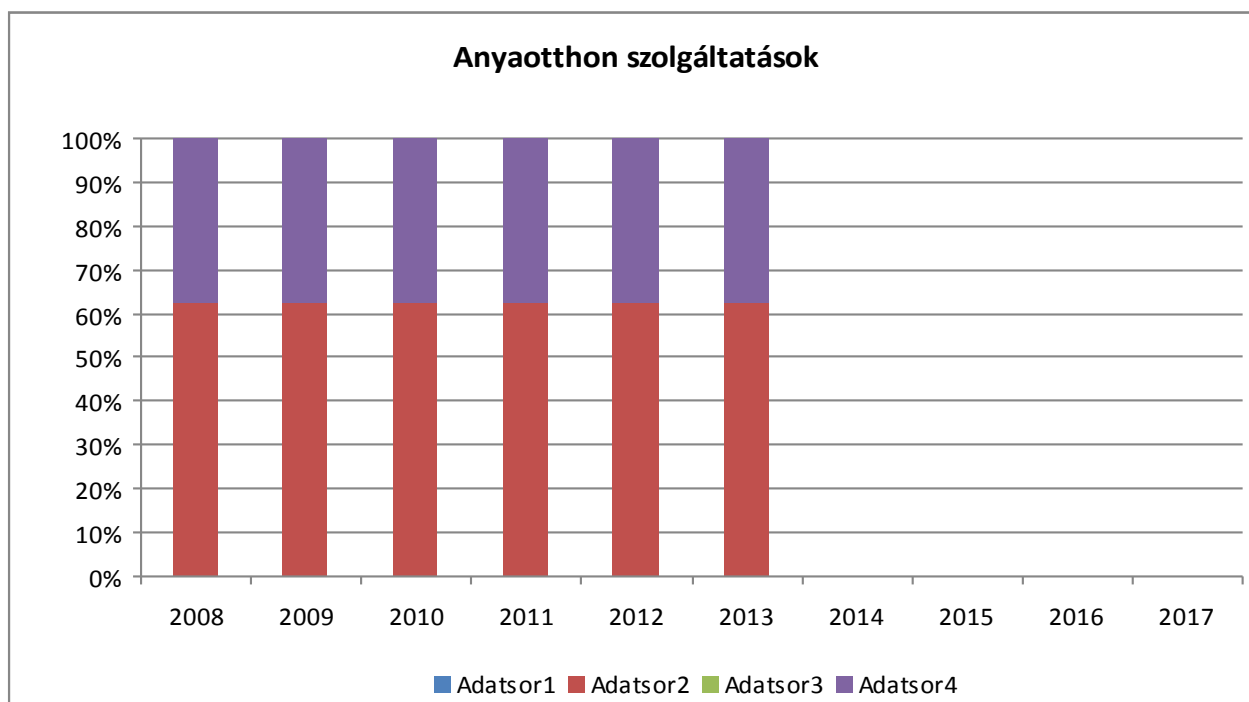
A településre vonatkozó adat nem található.

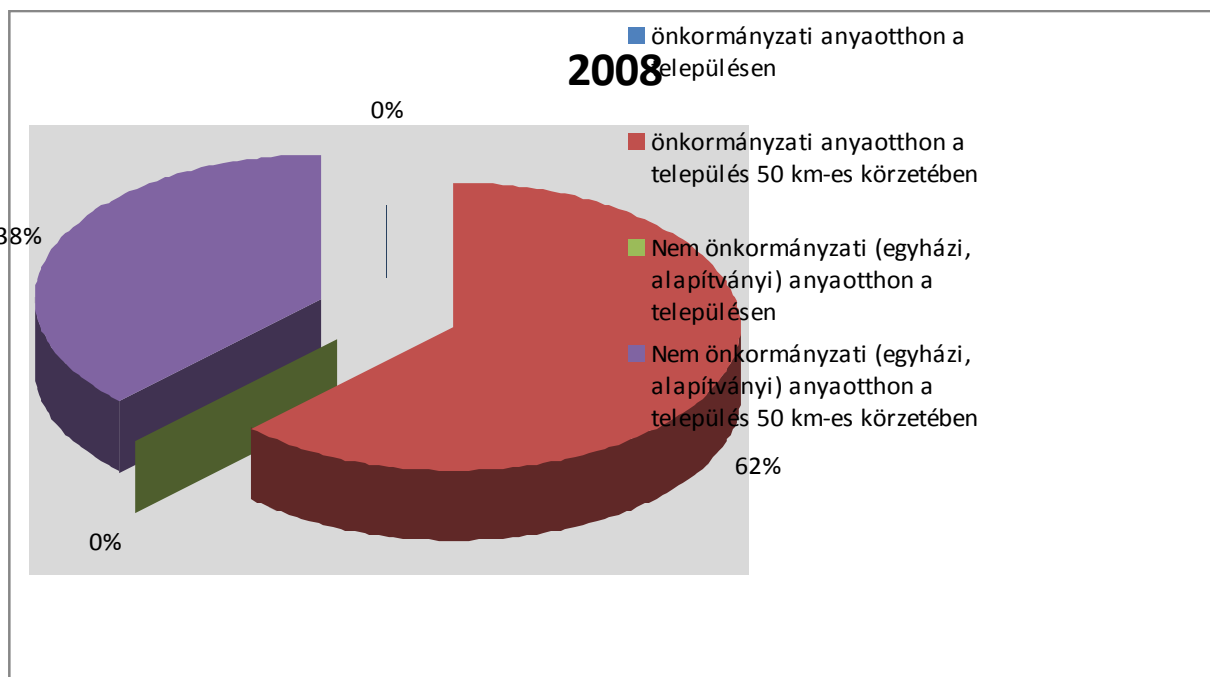
5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

5.5. számú táblázat - Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

év	önkormányzati anyaothton a településen	önkormányzati anyaothton a település 50 km-es körzetében	Nem önkormányzati (egyházi, alapítványi) anyaothton a településen	Nem önkormányzati (egyházi, alapítványi) anyaothton a település 50 km-es körzetében
2008	0	5	0	3
2009	0	5	0	3
2010	0	5	0	3
2011	0	5	0	3
2012	0	5	0	3

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Csernely településen anyaothton nincs. Önkormányzati fenntartású anyaothton a település 50 km-es körzetében 5 darab található; 3 anyaothton pedig egyházi fenntartású.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

5.6. számú táblázat - A nők szerepe a helyi közéletben

év	Képviselőtestület tagja		Városi bíróság és ítélőtáblák vezetői		Közgyűlések tagjai	
	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő
2008	5	2	0	0	0	0
2009	5	2	0	0	0	0
2010	2	2	0	0	0	0
2011	2	2	0	0	0	0
2012	2	2	0	0	0	0
2013	2	2	0	0	0	0

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A 2010. évi önkormányzati választások után a képviselőtestületben 2 nő és 2 férfi önkormányzati képviselő van. Az ezt megelőző években a férfiak magasabb számban képviselték magukat a helyi döntéshozatalban.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A településen nőket fokozottan érintő társadalmi problémák nem voltak az elmúlt években. A közfoglalkoztatásban ugyanúgy részt vesznek, mint a férfiak. A település irányításában is fontos szerepet játszanak, mert a 2010-es önkormányzati választásokat követően a képviselőtestületi tagok 50%-a nő.

A helyi nők kezdeményezésére jött létre már évekkel ezelőtt a Csernelyi Asszonyok Köre (CSAK), amely a község kulturális életében nagy szerepet tölt be.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas az alacsony iskolai végzettségű nők száma	Képzések, tanfolyamok szervezése

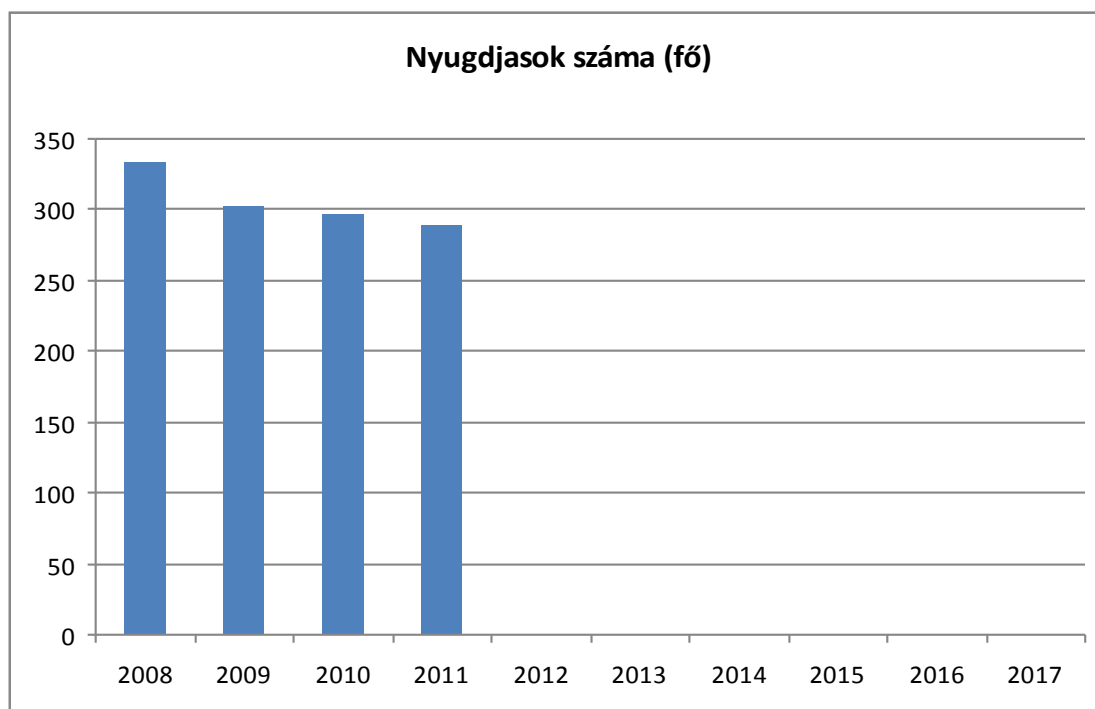
6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	138	195	333
2009	118	184	302
2010	118	179	297
2011	114	175	289
2012	Na.	Na.	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, KSH Tstar

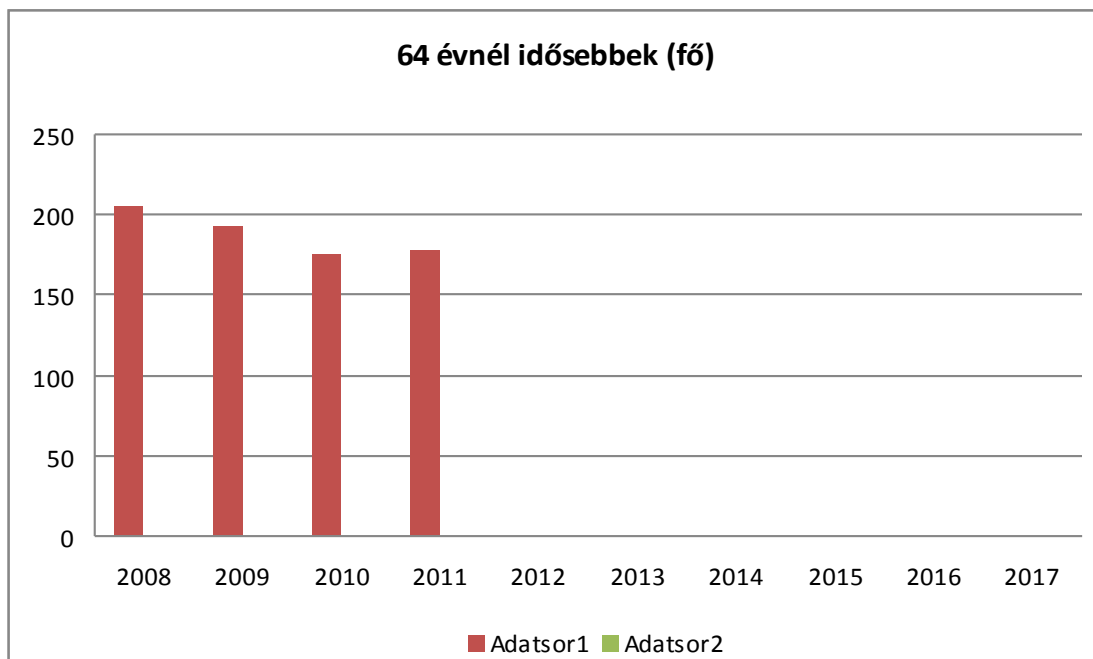

A lakosság száma folyamatosan csökken, a halálozások száma növekszik, a nyugdíjasok száma csökken. Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban több nő részesül, mint férfi.

6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

év	64 év feletti lakosság száma	nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
	fő	fő	%
2008	205	0	0%
2009	193	0	0%
2010	175	0	0%
2011	178	0	0%
2012	Na.	0	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A 64 évnél idősebbek száma csökken. Nappali ellátás a településen nincs.

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesülők száma

év	időskorúak járadékában részesülők száma
2008	0
2009	0
2010	0
2011	0
2012	0
2013	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Időskorúak járadékában nem részesült senki a településen az elmúlt években.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

A rendszerváltozás első évtizedében jelentősen lecsökkent a gazdaságilag aktív népesség aránya és óriásira növekedett a munkanélküliség, mely elsősorban a fiatalabb, gyermekeket eltartó rétegeket érintette. Az 1990-es évek elején a munkahelyek számának visszaesésével a nyugdíjas korúak, vagy nyugdíj előtt állók elhelyezkedési esélyei csökkentek a legjelentősebben.

b) tevékeny idős kor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

A településen nincsen lehetőség a nyugdíjasok foglalkoztatására az önkormányzati fenntartású intézményekben. A településen található varroda alkalmaz nyugdíjasokat.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A foglalkoztatás terén az idős korosztály nem nagy számban jelenik meg munkanélküliként.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A szociális ellátórendszer esélyegyenlősége fejezet tartalmazza az ellátások jogszabályi alapját, az ellátások formáit, típusait, az ellátást nyújtó közszolgáltatókat.

A leggyakoribb betegségek a magas vérnyomás, melyben a 65 évesnél idősebb korosztály közel fele szenved, a szívizom betegségek. A háziorvosokhoz bejelentkezett időskorúak nagy részét kezelték cukorbetegséggel, egyéb betegségek a csigolyabántalmak vagy csontszerkezeti rendellenességek. A háziorvosi rendelő sajnálatos módon idős és nehezen közlekedők részére nem mindenhol biztosítja az akadálytalan bejutást.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az idős korosztályt érintő kérdésekről adatok nincsenek. A településen élő idős lakók moziba, színházba nem járnak, sportrendezvényeken nem vesznek részt, múzeumi kiállítást nem látogatnak. A közművelődési intézmény rendezvényein folyamatosan részt vesznek. Nagy segítséget jelentett több alkalommal, hogy az idősebb korosztály tagjai falutörténeti kiállításra régi tárgyakat, a faluról szóló dokumentumokat

bocsátottak a szervezők rendelkezésére. A lakosság közül a templomban való vallásgyakorlás is az idősebb korosztályra jellemző.

c) idősök informatikai jártassága

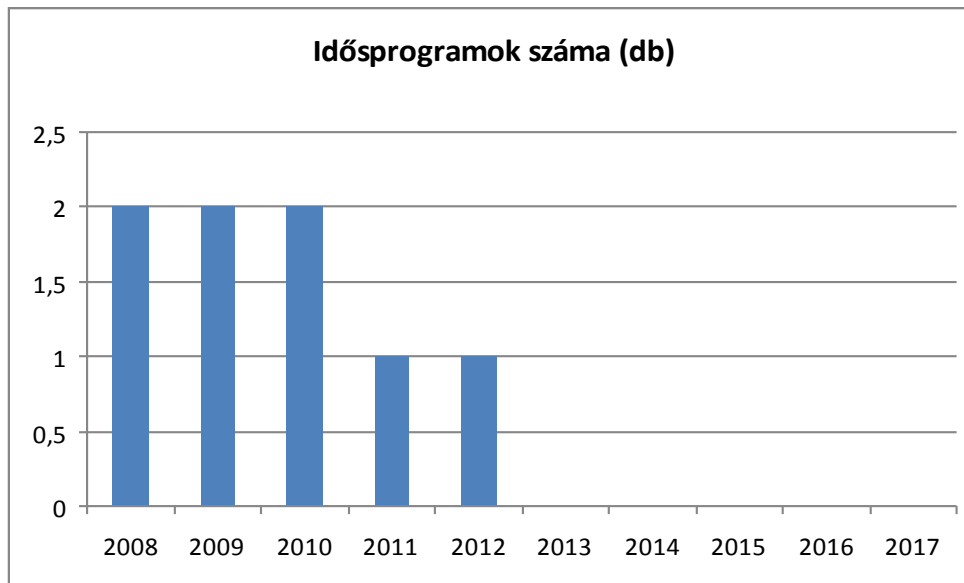
Nincsenek rendelkezésre álló adatok.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

6.4. számú táblázat - Az időseket célzó programok a településen

év	Az idősebb célcsoport igényeit célzó programok száma
2008	2
2009	2
2010	2
2011	1
2012	1

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Az idősebb célcsoport igényeit célzó programok a településen:

- Bányásznyugdíjasok Köre által szervezett programok
- Idősök Napja

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

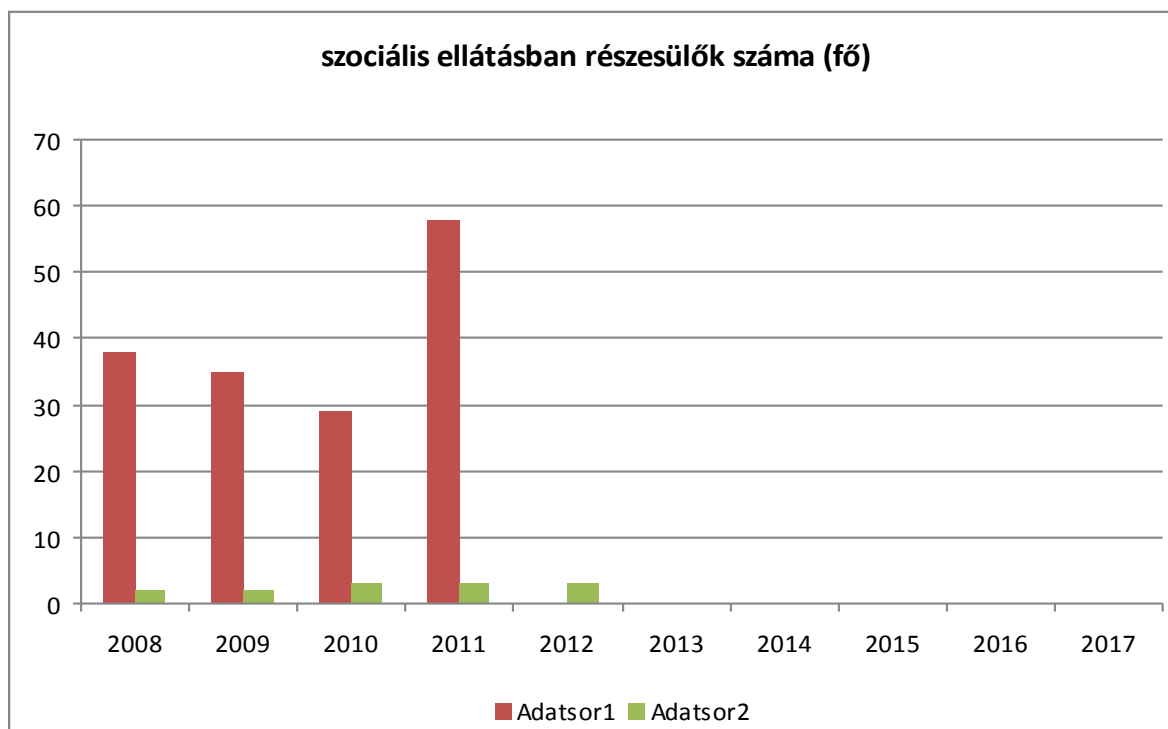
Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
<i>Tevékeny időskor, magas az egyedül élő idősök száma</i>	<i>Idős klub létrehozása, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás létrehozása</i>

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma

év	megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma	egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma
2008	38	2
2009	35	2
2010	29	3
2011	58	3
2012	Na.	3

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A megváltozott munkaképességű személyek száma 2010-ig csökkent, ezt követően a számuk növekedett. Egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma elenyésző.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma		
	önkormányzati fenntartású intézményben	egyházi fenntartású intézményben	civil fenntartású intézményben
2008	0	0	0
2009	0	0	0
2010	0	0	0
2011	0	0	0
2012	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; a központi adatokat célszerű bontani a helyi adatszolgáltatók segítségével

A településen nem található fogyatékos személyek számára nappali ellátást biztosító intézmény.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

☞ ① fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

Fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatása a településen nem valósul meg.

82 ① hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nincs adat arra vonatkozóan, hogy hátrányos megkülönböztetés érne a foglalkoztatás területén a fogyatékkal élőket.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Nincsenek önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A települési önkormányzat fogyatékos személyek számára 2012-ig közgyógyellátást, ápolási díjat biztosított, valamint közlekedési kedvezményt is megállapított.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Sajnálatos módon az önkormányzati tulajdonban lévő középületek nem akadálymentesítettek.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A kulturális intézmények, rendezvénytermek akadálymentesítése még várat magára.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

A munkahelyek akadálymentesítése még várat magára.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

Ezen a területen még nagyon sok javítani valója van a településnek.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

A településre nem jellemző.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A fogyatékos személyek részesülnek mozgáskorlátozottak támogatásában; a helyi polgármesteri hivatalban információkat kapnak az őket megillető támogatásokról (pl. gépkocsi vásárlás, gépkocsi átalakítás); illetve ezek intézésében is segítségükre vannak a helyi ügyintézők.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
utcák, terek, intézmények akadálymentesítettségének hiánya	akadálymentesítés pályázatok útján
munkanélküliség	megváltozott munkaképességűek foglalkoztatásának elősegítése közfoglalkoztatásba való bevonással

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

Közfeladatot ellátó szervezetek: *a település zavartalan működését a Járdánháza-Borsodszentgyörgy-Csernely Közös Önkormányzati Hivatalának Csernelyi Kirendeltsége biztosítja. Az óvodai nevelést a településen a Csernelyi Óvoda biztosítja. Az étkeztetést a településen működő konyha végzi. A háziorvosi ellátást egy fő vállalkozó háziorvos végzi; az ő alkalmazásában áll a védőnő is. A szociális – és gyermekjóléti szolgáltatásokat a település társulási formában biztosítja a lakosság részére.*

Egyházi szolgáltató szervezetek és érdekvédelmi szervezetek a településen nincsenek.

Civil szervezetek: *szervezetként ugyan nincs bejegyezve, de annál nagyon szerepet tölt be a település életében a Csernelyi Asszonyok Köre (CSAK) szerveződés, amely évek óta működik és szervez önállóan, vagy az önkormányzattal együttműködve rendezvényeket.*

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

A településen nemzetiségi önkormányzat nincs. Civil szervezetnek ugyan nem módható a Csernelyi Asszonyok Köre (CSAK), de fontos szerepet tölt be a település életében. A rendezvények szervezésében, megvalósításában fontos szerepet tölt be az önkormányzat mellett.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Az önkormányzat az Ózdi Kistérségi Többcélú Társulás tagja. A társuláshoz tartozó településekkel a kapcsolat megfelelő.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Nemzetiségi önkormányzat a településen nincs.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A civil szerveződésnek mondható Csernelyi Asszonyok Köre megszervezésében valósul meg évről évre az Idősek Napja, amely nagyon színvonalas rendezvény.

A társadalmi szervezetek céljai, feladatai lehetnének:

- _ nevelés, képzés (szakmai, kulturális, sport);
- _ a szabadidő hasznos eltöltésének elősegítése;
- _ tájékoztató és egyéb kiadványok kibocsátása;
- _ egészségmegőrzés, betegség-megelőzés tevékenységei;
- _ időskorúak gondozása;

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A településen működő varroda segíti a nők és az idősek (nyugdíjasok) foglalkoztatását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

Első és a legfontosabb feladat a HEP munkacsoport megalakítása. Az ezt megelőző feladat a civilek, önkormányzati dolgozók, képviselőtestület, helyi vállalkozók tájékoztatása az esélyegyenlőségről. Minden egyes területen célszerű a munkacsoportok létrehozása. A munkacsoportok team-munka keretében elemeznék a problémákat (pl. problémamapa elkészítése). Aztán történik a munkacsoportok eredményeinek közös összegzése. A bevonásnál a legfontosabb szempontnak tartjuk az önkéntességet.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

A visszacsatolás lehetséges eszközei az alábbiak lehetnek:

- *kérdőíves felmérés*
- *személyes interjú készítése*
- *Internetes felmérés*

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	<ul style="list-style-type: none"> munkanélküliség 	<ul style="list-style-type: none"> munkahelyek létrehozása (akár vállalkozók, civilek bevonásával), közmunkaprogramba való bevonás
Gyermekek		
Idősek	<ul style="list-style-type: none"> tevékeny idős kor hiánya, magas az egyedül élő idős emberek száma 	<ul style="list-style-type: none"> Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás létrehozása
Nők	<ul style="list-style-type: none"> Magas az alacsony iskolai végzettségű nők száma 	<ul style="list-style-type: none"> Képzések, tanfolyamok szervezése
Fogyatékkal élők	<ul style="list-style-type: none"> utcák, terek, intézmények akadálymentesítettségének hiánya munkanélküliség 	<ul style="list-style-type: none"> akadálymentesítés pályázatok útján megváltozott munkaképességűek közfoglalkoztatásba való bevonással

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	<ul style="list-style-type: none"> Munkahely teremtése 	<ul style="list-style-type: none"> Önkormányzat, vállalkozók (polgármester, HEP felelős)
Gyermekek		
Idősek	<ul style="list-style-type: none"> tevékeny idős kor hiánya, magas az egyedül élő idős emberek száma 	<ul style="list-style-type: none"> Csernelyi Asszonyok Köre, HEP felelős
Nők	<ul style="list-style-type: none"> Magas az alacsony iskolai végzettségű nők száma 	<ul style="list-style-type: none"> Képzések, tanfolyamok szervezése
Fogyatékkal élők	<ul style="list-style-type: none"> Utcák, terek, intézmények akadálymentesítése Foglalkoztatottság növelése 	<ul style="list-style-type: none"> Önkormányzat (polgármester, HEP felelős; közfoglalkoztatás szervező)

Jövőképünk

Az alábbi mondatok (mint példák) kiegészítése a fenti táblázatban már megjelölt fejlesztési irányok általános leírásával történik, és együttesen adják meg a település jövőképét esélyegyenlőségi szempontból.

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők is megfelelő életkörülmények között éljenek, munkajövedelemhez jussanak.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek.....

Folyamatosan odafigyelünk az idősek problémáira és segítjük őket.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők képzettségének a növekedését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők foglalkoztatására; illetve az akadálymentesítésre, hogy a szolgáltatások az ő számukra is elérhetővé váljanak.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	A településen a munkanélküliség csökkentése.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A településen nagyon magas az álláskeresők száma.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Célunk, hogy minél több álláskereső munkához jusson; elhelyezkedjen vagy közfoglalkoztatásba vagy pedig elsődleges munkaerő-piacon.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Régi iskola épületében asztalos műhely kialakítása.
Résztevők és felelős	Polgármester
Partnerek	A projektet egy mezőkövesdi vállalkozóval kívánjuk megvalósítani.
Határidő(k) pontokba szedve	2015. június 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Munkaszerződések, munkanélküliek számának folyamatos csökkenése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem lesz elegendő pénzügyi önerő a megvalósításhoz. Csökkentése: pályázatok folyamatos figyelése.
Szükséges erőforrások	Emberi erőforrás; technikai háttér, pénzügyi feltételek megteremtése.

Intézkedés címe:	Magányos idősek helyzete
------------------	--------------------------

Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A településen magas az idősek száma; sok az egyedül élő idős ember
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Célunk, hogy ne érezzék magukat egyedül; illetve segítséget kapjanak olyan munkák elvégzéséhez, ami önállóan megcsinálni nem tudnak. Bevonni az időseket a közösségi programokba.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás létrehozása.
Résztvevők és felelős	Polgármester, HEP munkatárs
Partnerek	A projektet EU-s program keretében szeretnénk megvalósítani.
Határidő(k) pontokba szedve	2015. június 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Ellátási szerződések száma a jelzőrendszeres házi segítségnyújtásban résztvevőkről.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem lesz elegendő pénzügyi önerő a megvalósításhoz. Csökkentése: pályázatok folyamatos figyelése.
Szükséges erőforrások	Emberi erőforrás; technikai háttér, pénzügyi feltételek megteremtése.

Intézkedés címe:	A településen a fogyatékkal élők mindennapjainak megkönnyítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A településen az utcák, terek, intézmények akadálymentesítettsége hiányzik
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Célunk, hogy minél több fogyatékkal élő problémamentesen eljusson az intézményekbe és a szolgáltatásokat igénybe tudja venni.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Intézmények akadálymentesített állapotának megvalósítása.

Résztevők és felelős	Polgármester, HEP felelős.
Partnerek	A projektet Európai Unió pályázati forrásból kívánjuk megvalósítani.
Határidő(k) pontokba szedve	2018. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Az akadálymentesített intézmények számának növekedése.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem lesz elegendő pénzügyi önerő a megvalósításhoz. Csökkentése: pályázatok folyamatos figyelése.
Szükséges erőforrások	Emberi erőforrás; technikai háttér, pénzügyi feltételek megteremtése.

Intézkedés címe:	A településen a fogyatékkal élők foglalkoztatásának segítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A településen a fogyatékkal élők foglalkoztatása hiányzik.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Célunk, hogy minél több fogyatékkal élő bevonjuk a munka világába.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Fogyatékosok bevonása a közfoglalkoztatásba.
Résztevők és felelős	Polgármester, közfoglalkoztatás-szervező.
Partnerek	A projektet közfoglalkoztatásban kívánjuk megvalósítani.
Határidő(k) pontokba szedve	2018. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A közfoglalkoztatásba bevont fogyatékos személyek számának növekedése. Munkaszerződések száma.

Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem lesz elegendő pénzügyi önerő a megvalósításhoz. Fogyatékkal élőkre vonatkozó jogszabályok ismeretének a hiánya; ami pótolható.
Szükséges erőforrások	Emberi erőforrás; technikai háttér, pénzügyi feltételek megteremtése.

Intézkedés címe:	A településen a nők képzettségi szintjének növelése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A településen magas az alacsony iskolai végzettségű nők száma.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Célunk, hogy a nők iskolai végzettsége növekedjen, mert így könnyebben tudnak elhelyezkedni.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Tanfolyami képzések szervezése
Résztevők és felelős	Polgármester, HEP felelős
Partnerek	Képző intézmény
Határidő(k) pontokba szedve	2018. június 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Képzési szerződések
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem lesz elegendő pénzügyi önerő a megvalósításhoz; a képzés gyakorlati helyének biztosítása is kétséges lehet. Az időben elkezdett intézkedés csökkentheti a kockázati tényezőket.
Szükséges erőforrások	Emberi erőforrás; technikai háttér, pénzügyi feltételek megteremtése.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Magas munkanélküliség	A településen magas az álláskereső aránya.	Csökkenjen a munkanélküliek száma a településen	A kistérség foglalkoztatási stratégiájához szoros kapcsolatban áll.	A régi iskola épületében asztalos műhely kialakítása, amely kb. 20 fő munkanélkülinek ad munkalehetőséget.	Polgármester	2015.06.30.	20és db munkaszerződés	- emberi erőforrás - technikai háttér - pályázatok figyeltelése - pénzügyi feltételek megteremtése	Az üzem önfenntartóvá válik.
III. A nők esélyegyenlősége										
1	A nők képzettségi szintjének emelése	A településen magas az alacsony iskolai végzettségű nők száma.	Célunk, hogy a nők magasabb iskolai végzettséget szerezzenek, mert ezzel az elhelyezkedési esélyeik is nőnek.	Ózdi Kistérségi Többcélú Társulás foglalkoztatási stratégiájával egy irányba mutató intézkedés.	Tanfolyami képzések szervezése	Polgármester, HEP felelős	2018.06.30.	Felnőttképzési szerződések száma	Pénzügyi erőforrás, emberi erőforrás, technikai erőforrás.	Az intézkedés fenntartható.
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Magányos idősek helyzete	A község %-a általában egyedül élő és egyedül álló idős ember. Fokozottabban kell rájuk figyelni.	Ne érezzék magukat egyedül amit nem tudtak megcsinálni abban segíteni kell nekik.		Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás kidolgozása, létrehozása. Telefonos segítségnyújtás, ehhez telefonközpont szolgáltat létrehozása. Önkéntesek bevonása az időskorú lakosság "felkarolására".	Polgármester, jegyző		Kérdőíves módszer (helyi adatgyűjtés)	- emberi erőforrás - technikai háttér - pályázatok figyeltelése - pénzügyi feltételek megteremtése	Hosszú távon az idősek elmagányosodásának megszüntetése. Egy jól működő házi segítségnyújtó rendszer kidolgozása
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Fogyatékkal élők mindennapjainak megkönnyítése	A települési intézmények, utcák, terek akadálymentesítése	Minél több fogyatékkal élő problémamentesen eljusson	Az Ózdi Kistérségi Többcélú Társulás szociál-	Főleg a helyi polgármesteri hivatal épületének akadály-	Polgármester, HEP felelős	2018.12.31.	Az épületet akadálymentes épületnek nyilvánítják.	Emberi erőforrás, technikai háttér, pénz-	Az intézkedés fenntartható lesz, mivel az épület állagába va-

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
		hiányzik.	son az intézményekbe és a szolgáltatásokat igénybe tudja venni.	lis stratégiai programjához illeszkedik.	mentesítése.				ügyi feltételek megteremtése.	ló fizikai beavatkozásról van szó.
2	Fogyatékkal élők foglalkoztatásának segítése	A településen a fogyatékkal élők foglalkoztatása hiányzik.	Fogyatékkal élők bevonása a közfoglalkoztatásba	Az Ózdi Többcélű Kistérségi Társulás szociális stratégiájához való illeszkedés.	Fogyatékkal élők személyek bevonása a közfoglalkoztatásba.	Polgármester, közfoglalkoztatás-szervező	2018.12.31.	A közfoglalkoztatásba bevont fogyatékos személyek száma növekszik. Munkaszerződések száma.	Pénzügyi feltételek, humán erőforrás, technikai háttér.	Az intézkedés fenntartható lesz, ha több lehetőség lesz a fogyatékosok foglalkoztatásának támogatására.

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről Csomós Elemérné felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Csernely község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitátást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Csernely község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 53/2013.(VI.26.) KT számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

Csernely, 2013. június 26.

Aláírás

HEP elkészítési jegyzék²

NÉV ³	HEP részei ⁴										Aláírás ⁵
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	

²

Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

³ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

⁴ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

⁵ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.

